

**NOTITIE REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU VOOR
PLANMER BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED**

GEMEENTE BOXTEL
DEFINITIEF

23 april 2010

X110502.201703

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en m.e.r.-plicht	4
1.2	Leeswijzer	6
2	Beleid	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Reconstructieplan Meierij	7
2.2.1	Integrale zonering intensieve veehouderij	8
2.2.2	Regels op basis van reconstructieplan Meierij	10
2.2.3	Duurzame locaties	11
2.3	Vigerend bestemmingsplan	13
2.4	Wet geurhinder en veehouderij	15
2.4.1	Normstelling gemeente Boxtel	16
3	Huidige situatie en autonome ontwikkelingen	17
3.1	Belangrijkste thema's buitengebied	17
3.2	Agrarische bedrijvigheid	17
3.3	Geurhinder	21
3.4	Natuurgebieden en overige natuurwaarden	23
3.4.1	Natura 2000-gebieden	23
3.4.2	GHS/EHS	24
3.4.3	Wet ammoniak en veehouderij	25
3.4.4	Natuurwaarden	26
3.4.5	Autonome ontwikkeling natuur	26
3.5	Fijn stof	27
3.6	Landschap	29
3.7	Recreatie	30
3.7.1	Verblijfsrecreatie	30
3.7.2	Dagrecreatie	31
4	Voornemen en alternatieven	32
4.1	Voornemen	32
4.2	Aanzet tot alternatieven	33
4.3	Alternatieven	35
5	Effecten	37
5.1	Inleiding	37
5.1.1	Studiegebied	37
5.1.2	Planhorizon: referentiejaar	37
5.2	Gevolgen voor het milieu	37
5.2.1	Ammoniak	37
5.2.2	Passende beoordeling	38
5.2.3	Geurhinder	39

5.2.4	Fijn stof	39
5.2.5	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	39
5.2.6	Geluid	40
5.2.7	Verkeer	41
5.2.8	Water/bodem	41
5.2.9	Gezondheid	42
6	Procedure en planning	43
6.1	Overzicht procedure plan-m.e.r.	43
6.2	Te raadplegen instanties	43
6.3	Consultatie over deze notitie	44
6.4	Verdere procedure en globale planning	44
1	Literatuurlijst	45
2	Handleiding duurzame locaties provincie Noord-Brabant	46
3	Trendmatige ontwikkeling veehouderij in Boxtel	47

HOOFDSTU

1 Inleiding

1.1

AANLEIDING EN M.E.R.-PLICHT

Nieuw bestemmingsplan buitengebied

Het college van Burgemeester en Wethouders van Boxtel is bezig met een integrale herziening van het bestemmingsplan Buitengebied uit 2006. Aan een aantal onderdelen van het vigerende bestemmingsplan heeft de provincie Noord-Brabant goedkeuring onthouden en een aantal onderdelen zijn door de Raad van State vernietigd. Daarnaast zijn er verschillende ontwikkelingen die in het bestemmingsplan moeten worden opgenomen. Eén van de ontwikkelingen die hiermee gestalte krijgt is de planologische ruimte voor en het vestigingsbeleid van de intensieve veehouderij. Intensieve veehouderij is het bedrijfsmatig houden van dieren zonder dat het bedrijf hoeft te beschikken over grond bestemd voor de voerproductie van deze dieren. In Boxtel gaat het voornamelijk om varkenshouderijen. Daarnaast komen in Boxtel veel grondgebonden bedrijven, melkrundveehouderijen, voor.

M.e.r.-plicht

Bij de voorbereidingen van dit bestemmingsplan buitengebied is gebleken dat er sprake is van de plicht voor een planMER. Deze plicht geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen:

- die het kader vormen voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten (alleen varkens- en pluimveebedrijven boven een bepaalde drempelwaarde zijn m.e.r.-beoordelingplichtig);
- en/of waarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn.

Tabel 1.1

Drempelwaarden m.e.r.(-beoordelings)plichtige activiteiten (Bron: categorie C14 en D14 Besluit m.e.r.)

MER-plichtige activiteit: houden van	Dieraantallen groter dan
Mesthoenders	85.000
Hennen	60.000
Mestvarkens	3.000
Zeugen	900
MER-beoordelingsplichtige activiteit: houden van	Dieraantallen groter dan
Mesthoenders	60.000
Hennen	45.000
Mestvarkens	2.200
Zeugen	350

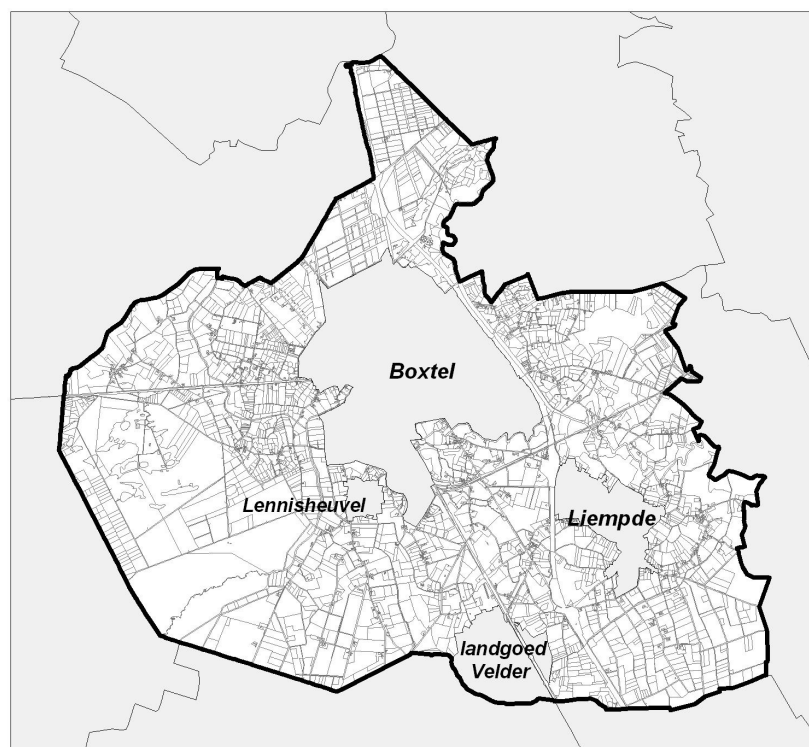
De planMER vloeit voort uit een Europese richtlijn uit 2001, waar het Strategische Milieubeoordeling heet (SMB). Inmiddels is deze richtlijn vastgesteld in het Besluit houdende wijziging van het Besluit milieu-effectrapportage 1994 (uitvoering richtlijn nrs. 2001 142/EG). Dit Besluit is op 29 september 2006 in werking getreden.

In dit rapport worden de volgende termen gebruikt.

m.e.r. = milieueffectrapportage = de procedure
 MER = milieueffectrapport = het product
 plan-m.e.r. = procedure voor plannen die een kader stellen voor m.e.r.-plichtige activiteiten
 planMER = product van de plan-m.e.r. procedure
 besluit-m.e.r. = m.e.r.-procedure voor projecten die bij wet m.e.r.-plichtig zijn
 besluitMER = product van de besluit-m.e.r. procedure

Figuur 1.1

Plangebied bestemmingsplan
 buitengebied Boxtel

Kaderstelling m.e.r.

De gemeente maakt keuzes over de omvang van bouwvlakken van veehouderijen en over mogelijkheden voor omschakeling naar en uitbreiding en nieuwvestiging van intensieve veehouderij. Het voorgenomen planologisch beleid van de gemeente voor de intensieve veehouderij kan worden aangemerkt als een kader voor latere m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten, te weten besluiten over milieu- en bouwvergunningen van veehouderijen met een omvang boven de m.e.r.-drempel (artikel 7.2 Wet milieubeheer: het gaat om de categorieën C14 en D14 van het Besluit m.e.r.). Om die reden dient voor het bestemmingsplan een planMER te worden opgesteld.

GEEN ANDERE KADERS VOOR M.E.R.(BEOORDELINGS)PLICHTIGE ACTIVITEITEN

De intensieve veehouderijen zijn de m.e.r.(beoordelings)plichtige besluiten waarvoor het bestemmingsplan een kader biedt. In het bestemmingsplan buitengebied van gemeente Boxtel zijn geen andere ontwikkelingen voorzien/geregeld die onderworpen dienen te worden aan een m.e.r.(beoordeling). Hiervan zou bijvoorbeeld sprake kunnen zijn als het bestemmingsplan ruimte biedt voor/kaders stelt aan windturbines, golfbanen e.d.

Passende beoordeling

Een andere reden dat er een planMER wordt opgesteld is dat er een passende beoordeling nodig is. Het bestemmingsplan heeft mogelijk significante gevolgen op gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw). De Nbw is de Nederlandse vertaling van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn.

Ook hierbij ligt de focus op de veehouderij, omdat de ammoniak die vrijkomt uit de stallen van invloed is op gebieden die beschermd worden door de Nbw. Dit gaat breder dan alleen de m.e.r.-plichtige intensieve veehouderijen (zie boven, betreft dan alleen varkens en pluimveebedrijven van een bepaald formaat), maar betreft bijvoorbeeld ook de melkrundveehouderij.

1.2**LEESWIJZER**

Hoofdstuk 2 beschrijft de belangrijkste beleidskaders die gelden voor de besluitvorming. De huidige situatie binnen Boxtel wordt beschreven in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van de voorgenomen activiteit en de alternatieven voor het planMER. In hoofdstuk 5 wordt aangegeven welke (milieu)aspecten in het planMER aan de orde komen. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 de procedure en planning besproken.

HOOFDSTU 2 Beleid

2.1

INLEIDING

In het bestemmingsplan wordt een planologische regeling ten aanzien van de ontwikkelingsmogelijkheden voor onder andere de intensieve veehouderij vastgelegd. Er zijn verschillende beleidskaders waarmee de gemeente bij het bepalen van haar planologisch beleid rekening heeft te houden.

Het kader van het reconstructieplan Meierij, het vigerend bestemmingsplan en de Wet geurhinder en veehouderij komen in deze Notitie reikwijdte en detailniveau aan de orde. De overige relevante beleidskaders worden beschreven in het planMER. Het gaat dan met name om:

- Provinciaal planologisch kader: de situatie nu is dat na de interim-structuurvisie een verordening ruimte (fase 1) is gemaakt en een voorontwerp-structuurvisie;
- Provinciaal beleid in relatie tot (P)EHS;
- Wet milieubeheer (met name aangaande milieueffectrapportage en luchtkwaliteitseisen);
- Wet ammoniak en veehouderij;
- Natuurbeschermingswet 1998;
- Convenant 'beleidsregel stikstof en Natura 2000'
- IPPC-richtlijn;
- Wet op de ruimtelijke ordening (Wro);
- Wet geluidhinder;
- AMvB huisvesting;
- Welzijnswetgeving voor dieren.

2.2

RECONSTRUCTIEPLAN MEIERIJ

De gemeente Boxtel is gelegen in reconstructiegebied Meierij. Ten aanzien van intensieve veehouderij sluit de gemeente Boxtel in het bestemmingsplan buitengebied aan bij het reconstructieplan. Het reconstructieplan is een uitwerking van de provinciale visie voor het reconstructiegebied Meierij. Het geeft richting aan de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. De Reconstructiewet bepaalt dat de keuzes die gemaakt zijn in het reconstructieplan bepalend zijn voor de ruimtelijke plannen van de gemeente.

Voor de ontwikkeling van de intensieve veehouderij zijn daarbij twee onderdelen het meest relevant, te weten de integrale zonering intensieve veehouderij en de wijze waarop zogenaamde duurzame locaties worden aangemerkt.

2.2.1

INTEGRALE ZONERING INTENSIEVE VEEHOUDERIJ

Kern van de problematiek in een groot deel van het reconstructiegebied is dat intensieve veehouderij, wonen, werken, recreatie en natuur elkaar te vaak in de weg zitten. Het gevolg van deze problematiek is dat de intensieve veehouderij beperkt wordt in haar ontwikkelingsmogelijkheden, geuroverlast oplevert, het woon- en leefklimaat in landelijke kernen vermindert of woningbouwmogelijkheden frustreert en dat de kwaliteit van natuur, landschap en water onder druk staat.

Om deze gestapelde problematiek rond de intensieve veehouderij op een samenhangende manier aan te pakken, wordt gestreefd naar:

- ruimtelijke scheiding van intensieve veehouderij en conflicterende functies;
- ruimtelijke concentratie van de intensieve veehouderij op duurzame locaties met toekomstperspectief.

Het streven van het reconstructieplan is om de intensieve veehouderij zich tijdens de looptijd van het reconstructieplan dusdanig te laten ontwikkelen, dat steeds meer bedrijven op goede locaties en steeds minder bedrijven dicht bij natuurgebieden en woonkernen komen te liggen. De intensieve veehouderij beweegt zich 'afwaarts' van kwetsbare functies als natuur en wonen.

Deze afwaartse beweging is zowel in het voordeel van wonen, natuur en landschap, als van de intensieve veehouderij. Het voordeel voor natuur en landschap is vermindering van de ammoniakdepositie in de directe omgeving van het natuurgebied, versterking van het landschap door 'ontstening' (de afbraak van stallen), minder verstoring van de natuur door licht en geluid en minder verkeersbewegingen. Het voordeel voor wonen is vermindering van het aantal geurgehinderden en toename van geschikte woningbouwmogelijkheden. Het voordeel voor de intensieve veehouderij is dat zij op een plek is of wordt gevestigd waar ontwikkelingsmogelijkheden zijn en waar optimale bedrijfsontwikkeling mogelijk is rekening houdend met de relevante milieuaspecten.

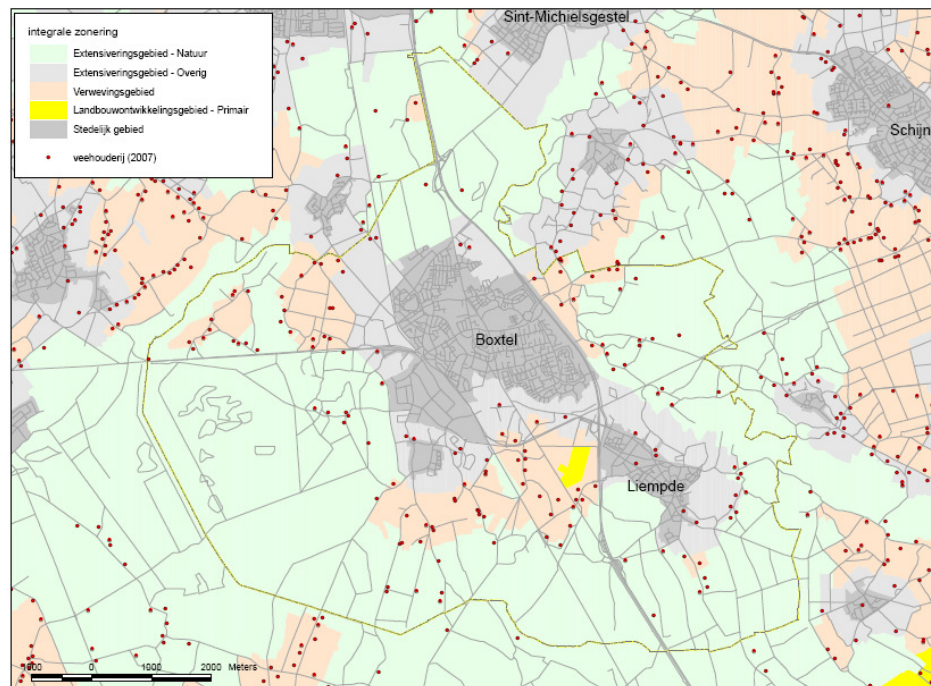
Om deze afwaartse beweging vorm te geven zijn in het reconstructieplan drie typen zones opgenomen die onderdeel uitmaken van de integrale zonering Intensieve veehouderij.

- Landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's).
- Verwevingsgebieden.
- Extensiveringsgebieden.

Een onderverdeling van het buitengebied van Boxtel in deze drie zones is weergegeven in figuur 2.1.

Figuur 2.1

Integrale zonering reconstructie
(gemeente Boxtel)

Extensiveringsgebieden

Doel: afbouw op termijn

In extensiveringsgebieden wordt gestimuleerd dat de intensieve veehouderij er op termijn wordt afgebouwd. Deze gebieden liggen vooral rond de bos- en natuurgebieden en rond kernen. In de extensiveringsgebieden is de uitbreiding van het bouwblok niet mogelijk. Ook nieuwvestiging, hervestiging en omschakeling naar intensieve veehouderij, zijn volgens de wet niet mogelijk. Bedrijven met toekomstperspectief die gelegen zijn in extensiveringsgebieden en echt willen groeien, hebben de mogelijkheid om zich in een landbouwontwikkelingsgebied te vestigen. Uitbreiding van het bouwblok is in de extensiveringsgebieden wel mogelijk ten behoeve van het dierenwelzijn.

Verwevingsgebieden

Doel: verweving

Verwevingsgebieden kennen een sterke vermenging van functies (onder andere landbouw, toerisme en recreatie) met diverse waarden in het buitengebied (zoals water, landschap en natuur). Doel voor deze gebieden is dat deze functies en waarden zich naast elkaar ontwikkelen en elkaar onderling versterken. In de verwevingsgebieden is uitbreiding, hervestiging, nieuwvestiging of omschakeling van de intensieve veehouderij beperkt mogelijk. Belangrijkste voorwaarde hiervoor is of er voldaan wordt aan de definitie van duurzame locatie. De handleiding duurzame locaties van de provincie Noord-Brabant dient hierbij als uitgangspunt. Op duurzame locaties is uitbreiding, hervestiging, nieuwvestiging of omschakeling mogelijk tot maximaal 2,5 hectare.

Landbouwontwikkelingsgebieden (LOG)

Doel: concentratie van intensieve landbouwfuncties

In het landbouwontwikkelingsgebied is nieuwvestiging, uitbreiding, hervestiging of omschakeling mogelijk. Ruimtelijke concentratie van de intensieve veehouderij in gebieden die zowel bedrijfseconomisch als wat betreft omgevingskwaliteit duurzaam zijn, is hierbij het uitgangspunt.

2.2.2

REGELS OP BASIS VAN RECONSTRUCTIEPLAN MEIERIJ

Op basis van het reconstructieplan zijn de volgende mogelijkheden aanwezig:

- Uitbreiding bouwblok intensieve veehouderij in verwevingsgebied op duurzame locaties tot maximaal 1,5 ha. Met goedkeuring (tegenwoordig ontheffing) van de provincie Noord-Brabant tot maximaal 2,5 hectare.
- Uitbreiding bouwblok intensieve veehouderij in een landbouwontwikkelingsgebied (LOG) in principe niet gebonden aan een maximum maat. Boven 2,5 hectare met goedkeuring (tegenwoordig ontheffing) van de provincie Noord-Brabant.
- Omschakeling van bouwblok (geen intensieve veehouderij) naar bouwblok intensieve veehouderij is mogelijk. In verwevingsgebieden alleen op duurzame locaties en maximaal 2,5 hectare. In de LOG's is op basis van provinciale handreiking duurzame locaties in principe voor elk bouwblok geen maximum maat opgenomen.

MOGELIJKE VERANDERINGEN IN DE PROVINCIALE BELEIDSKADERS

In juli 2009 is er een burgerinitiatief 'Megastallen Nee' aangeboden aan de provincie. De bezwaren, onder andere uit het burgerinitiatief, richten zich in eerste instantie op de landbouwontwikkelingsgebieden, waar de komst van vele megabedrijven dicht bij elkaar mogelijke schade voor de gezondheid levert door ammoniak, bacteriën en virussen, fijn stof etc. Dit is wederom actueel geworden door de snel verspreidende Q-koorts. Naast gezondheidsrisico's zijn er volgens bezwaarmakers tal van andere negatieve gevolgen van grote intensieve veehouderijen in het LOG en op verspreid liggende locatie in het verwevingsgebied, zoals versterking en vernietigen van overgebleven open landschappen, komst van industriële complexen, aantasting van de natuur, aantasten leefomgeving en leefkwaliteit van de omwonenden, afname verkeersveiligheid, geurhinder en geluidsoverlast.

De provinciale beleidskaders zijn, mede vanwege de hiervoor genoemde zorgpunten en het burgerinitiatief, "in beweging". Op ambtelijk niveau zijn voorstellen voorbereid die uitgaan van een beperking van de ontwikkelingsmogelijkheden in vooral de verwevingsgebieden. In de krant zijn hierover al de eerste berichten verschenen, naar aanleiding van een overleg van een aantal betrokken partijen (overleg van Leuven). Op 19 maart 2010 is het burgerinitiatief behandeld in Provinciale Staten en is een voorbereidingsbesluit genomen. In het voorbereidingsbesluit is het volgende besloten:

- Gebouwen waarin dieren worden gehouden bestaan maximaal uit een bouwlaag;
- In verwevingsgebieden kunnen bouwblokken maximaal uitbreiden tot 1,5 ha inclusief groen;
- In landbouwontwikkelingsgebieden kunnen bouwblokken uitbreiden tot maximaal 1,5 hectare inclusief groen, maar in sommige gevallen is ontheffing nodig tot maximaal 2,5 hectare (inclusief groen);
- Nieuwvestiging van bouwblokken is uitgesloten;
- De bouwstop voor geiten- en schapenhouderijen wordt -voorlopig- gecontinueerd voor heel Brabant.

De bovenstaande besluiten worden verwerkt in de Verordening ruimte fase 1 die naar verwachting op 1 juni 2010 in werking treedt. Deze verordening bevat tal van verplichtingen waarmee bij het opstellen van bestemmingsplannen voor met name het buitengebied rekening moet worden gehouden. De op te stellen plan-m.e.r. (procedure) houdt rekening met de wijzigingen in de provinciale beleidskaders. Als gevolg van het voorbereidingsbesluit moet alle bouwvragen ten behoeve van de intensieve veehouderij die op of na 20 maart zijn ingekomen worden aangehouden.

2.2.3

DUURZAME LOCATIES

Om te bepalen of sprake is van een duurzame locatie is in de reconstructieplannen de handleiding duurzame locaties opgenomen. De handleiding vormt het toetsingskader voor de beoordeling van duurzame locaties voor de intensieve veehouderij. In de handleiding zijn voor diverse beleidscategorieën randvoorwaarden geformuleerd om tot een afweging te komen. Er wordt daarbij uitgegaan van een "ja mits" en tegelijkertijd van een maatwerkbenadering. Of de omgevingskwaliteiten de voorgenomen ontwikkeling toelaten wordt bepaald aan de hand van de randvoorwaarden uit de provinciale handleiding. In de provinciale *Handleiding duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij* wordt onderscheid gemaakt in duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor intensieve veehouderij. Duurzame projectlocaties zijn in Boxtel niet aan de orde. De handreiking is als bijlage bij deze notitie gevoegd.

Duurzame locatie intensieve veehouderij

Een bestaand agrarisch bouwblok met een zodanige ligging dat het zowel vanuit milieu-oogpunt (ammoniak, stank en dergelijke) als vanuit ruimtelijk oogpunt (natuur, landschap en dergelijke) verantwoord is om het te laten groeien tot een bouwblok van maximaal 2,5 hectaren voor een intensieve veehouderij. Een locatie kan ook bij een kleiner oppervlak dan 2,5 hectare als duurzaam worden aangemerkt. Daarnaast zijn er bestaande situaties waarbij het vigerende bouwblok groter is dan 2,5 hectare. Ook in deze gevallen kan er sprake zijn van duurzame locaties. Op grond van het voorbereidingsbesluit van Provinciale Staten geldt een maximale grootte van het bouwblok van 1,5 hectare (inclusief groen) in verwevingsgebied en maximaal 2,5 hectare met provinciale ontheffing (inclusief groen) in landbouwontwikkelingsgebied.

Knelpunten

De handleiding voor duurzame locaties is onduidelijk en op velerlei wijzen uitlegbaar. De handleiding gaat uit van het 'ja, mits' principe, waarop de toetsingscriteria zijn geschreven. In de praktijk blijkt dat bij een strikte hantering van de handleiding toetsing bijna nooit leidt tot de kwalificatie: niet duurzaam. Veel gemeenten zijn van mening dat het niet mogelijk is de handleiding anders te interpreteren, waarin sprake is van het 'ja mits' principe en bijna altijd voldaan kan worden aan de voorwaarden uit de tabel. Wel zijn er recent een aantal uitspraken van de Raad van State geweest die er op wijzen dat een nadere onderbouwing en motivering van de duurzaamheid noodzakelijk is en dat niet kan worden volstaan met een strikte hantering van de voorwaarden uit de provinciale handleiding.

In de handleiding ontbreken criteria voor gezondheidsaspecten voor mensen en specifieke randvoorwaarden met betrekking tot de stapeling van waarden of stapeling van milieubelasting. Bij het hanteren van het 'ja, mits principe' is er het risico dat te gemakkelijk meegewerkt wordt aan ontwikkelingen in het verwevingsgebied waardoor de

landbouwontwikkelingsgebieden minder snel worden ingevuld en wordt anderzijds het risico gelopen dat op termijn nieuwe knelpunten worden gecreëerd.

Potentieel duurzame gebieden provinciale criteria

Op basis van de provinciale criteria kunnen gebieden op basis van de provinciale handreiking als potentieel duurzaam kunnen worden aangemerkt. Het betreft de volgende gebieden:

- alleen locaties in verwevingsgebied of LOG's;
- niet gelegen in de zone rondom de meest kwetsbare bos- en natuurgebieden (Wavgebieden). Deze zone is vrijwel altijd al als extensiveringsgebied natuur begrensd;
- niet in GHS leefgebied kwetsbare soorten.

Beoordeling door gemeente

De beoordeling of locaties of projectlocaties duurzaam zijn, dient door gemeenten in het kader van het bestemmingsplan of een projectbesluit op grond van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening te worden gemaakt. De provinciale (interim)structuurvisie, voorheen streekplan, geeft aan binnen welke gebiedscategoriën duurzame locaties aan de orde kunnen zijn. De Reconstructie- en Gebiedsplannen hebben de mogelijkheid om dit provinciaal planologisch kader nader in te vullen. Deze in het kader van RLG op te stellen plannen moeten aangeven in welke gebieden de intensieve veehouderij zal moeten afbouwen (de extensiveringsgebieden) en in welke gebieden c.q. op welke locaties onder voorwaardenontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij aanwezig zijn (de verwevings- en landbouwontwikkelingsgebieden)."

Toetsing concreet initiatief

De gemeente Boxtel heeft voor de beoordeling van de duurzaamheid van een locatie aanvullende randvoorwaarden in het bestemmingsplan 2006 vastgelegd. De gemeente is van mening dat delen van het gebied buiten de natuurkernen onvoldoende tegen ontwikkeling van de intensieve veehouderij worden beschermd wanneer enkel de voorwaarden uit de provinciale Handleiding als uitgangspunt worden genomen. In deze paragraaf zullen de gemeentelijke voorwaarden worden aangegeven. Aan de gemeentelijke criteria is echter door de provincie Noord-Brabant goedkeuring onthouden.

De gemeente acht de volgende gebieden te kwetsbaar voor ontwikkeling van intensieve veehouderijen groter dan 1,5 ha:

- de Regionale Natuur- en Landschapseenheden (RNLE's);
- Gebieden die op minder dan 500 meter van een Natura 2000-gebied liggen;
- Locaties die grenzen aan de agrarische gebiedsbestemmingen met landschappelijke en/of natuurwetenschappelijke waarde (hierbij is nog onduidelijk op welke wijze dit specifiek kan worden begrensd);
- Gebieden die op de ecologische waardenkaart zijn aangegeven als "gebieden met waardevolle vegetaties", "leefgebied vogels van halfopen cultuurlandschap" of "leefgebied struweelvogels".

Bovengenoemde gebieden kennen bijzondere natuur- en landschappelijke waarden en vormen een wezenlijk onderdeel van het Nationaal Landschap Groene Woud. De gebieden rond de RNLE's en de Natura 2000-gebieden zijn bedoeld voor meer extensief gebruik. Deze zones moeten een buffer vormen tussen de grotere natuureenheden en het intensief agrarisch gebied versus stedelijk gebied. Daarnaast zijn er in de gemeente gebieden waar

bijzondere vogelsoorten en waardevolle vegetaties voorkomen. De gemeente zet in deze gebieden niet alleen in op behoud van deze bijzondere soorten maar wil deze waarden binnen de gemeente versterken. De ontwikkeling van een intensieve veehouderij groter dan 1,5 ha acht de gemeente in deze gebieden niet wenselijk. Uitbreidingen van intensieve veehouderijbedrijven boven de 1,5 ha gaan gepaard met intensiever gebruik van gronden en grotere milieu-effecten op de omgeving (meer verkeer en meer ammoniakuitstoot). Daarnaast kan door de duurzame locaties de verstening in deze gebieden fors toenemen. De gemeente wil verstoring van natuurwaarden door geluid en ammoniak en aantasting van de landschappelijke waarden voorkomen. De gemeente heeft daarom extra randvoorwaarden opgenomen bij het toestaan van duurzame locaties voor de intensieve veehouderij in verwevingsgebieden. Zij acht dit noodzakelijk om het Nationaal Landschap Groene Woud van voldoende bescherming te voorzien.

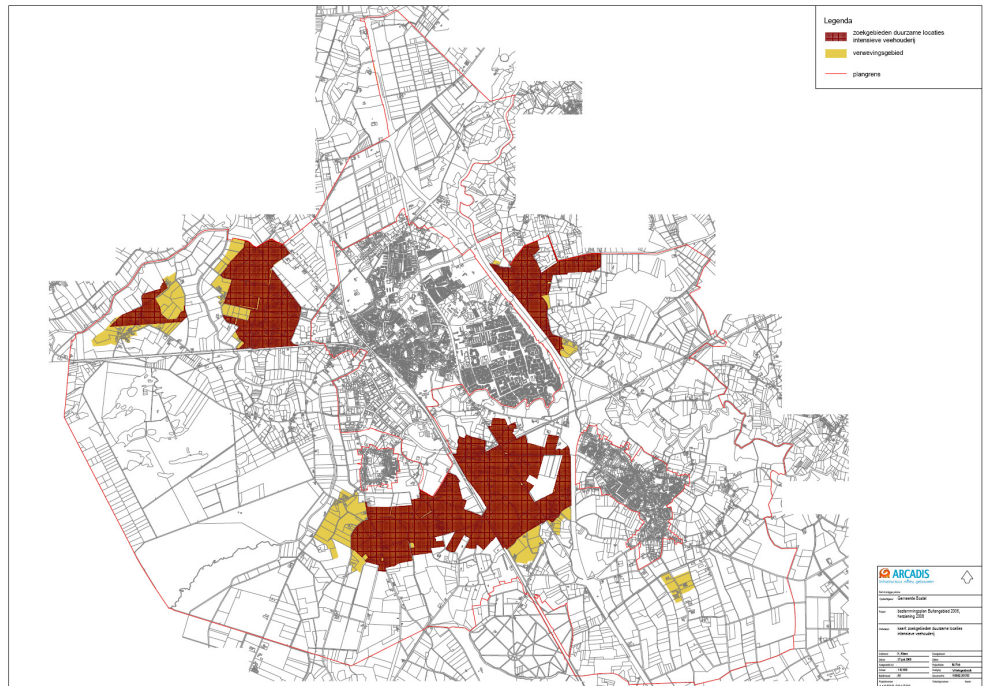
De locaties binnen de gemeente die aan deze voorwaarden voldoen zijn op de onderstaande kaart weergegeven.

Door het provinciale besluit van 19 maart 2010 mogen geen grotere bouwblokken dan 1,5 hectare in het verwevingsgebied worden toegestaan.

Figuur 2.2

Duurzame locaties beleid Boxtel

NB. Bij deze kaart zijn niet de locaties uitgezonderd die grenzen aan de agrarische gebiedsbestemmingen met landschappelijke en/of natuurwetenschappelijke waarde

2.3

VIGEREND BESTEMMINGSPLAN

De landbouwsector is in de gemeente Boxtel de belangrijkste economische sector in het buitengebied. Om de kwaliteiten en identiteit van het Nationaal Landschap Het Groene Woud en het gehele buitengebied te behouden/versterken wil de Gemeente Boxtel de grondgebonden rundveehouderij in het buitengebied stimuleren. Voor de intensieve veehouderijsector hanteert de gemeente Boxtel grotendeels het landelijke beleid. Wel biedt de gemeente in het plan 2006 minder mogelijkheid voor de veehouderijen in de verwevingsgebieden door striktere begrenzing van duurzame locaties (zie paragraaf 2.2.3)

Mogelijkheden bestemmingsplan intensieve veehouderij*Extensiveringsgebied*

In het extensiveringsgebied wordt conform de landelijke wetgeving de uitbreiding van de intensieve veehouderijsector niet toegestaan. Uitbreiding van het bouwblok wordt enkel toegestaan indien dit vanuit het oogpunt van dierenwelzijn noodzakelijk is.

Verwevingsgebied

Uitbreiding van het bouwblok wordt alleen toegestaan op duurzame locaties in principe tot 1,5 ha. De gemeente heeft de mogelijkheid bouwblokken toe te kennen tot een grootte van 2,5 ha. Deze mogelijkheid is te niet gedaan door het voorbereidingsbesluit van de Provinciale Staten.

Landbouwontwikkelingsgebied

De gemeente heeft hiervoor in het geldende bestemmingsplan geen specifieke regels opgenomen. Er zijn momenteel geen intensieve veehouderijen aanwezig in het LOG. Er zijn geen specifieke gronden bestemd voor de komst van intensieve veehouderijen. In het plan 2006 is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. In het voorbereidingsbesluit van 19 maart 2010 van Provinciale Staten is aangegeven dat geen nieuwvestiging in een LOG mogelijk is. Het is mogelijk dat voor een aantal LOG's uitzonderingen worden gemaakt. Op dit moment is nog niet inzichtelijk of het LOG Boxtel onder de uitzonderingsregel gaat vallen. Tijdens het opstellen van het planMER zullen de ontwikkelingen hieromtrent goed in de gaten worden gehouden en meegenomen worden in het planMER.

Mogelijkheden bestemmingsplan overige agrarische bedrijven (o.a. grondgebonden veehouderij)

Ten aanzien van de uitbreiding van de bouwblokken wordt in grote lijnen het provinciaal beleid gevolgd. In het streekplan zijn voor de grondgebonden agrarische bedrijven maxima opgenomen (na uitbreiding) voor bedrijven gelegen in de GHS-landbouw en de AHS-landschap. Deze bedrijven mogen hun bouwblok uitbreiden met 15%, of tot een omvang van 1,5 ha hectare als het bouwblok na toepassing van dit uitbreidingspercentage kleiner zou zijn. De gemeente Boxtel heeft de volgende wijzigingsbevoegdheden in het bestemmingsplan opgenomen.

- 1 Grondgebonden agrarische bedrijven waarvan het bedrijfscentrum grenst aan de bestemmingen "agrarische doeleinden met landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarde" of "agrarische doeleinden met landschappelijke waarde" mogen hun bouwblok uitbreiden met 15%, of tot een omvang van 1,5 hectare als het bouwblok na toepassing van dit uitbreidingspercentage kleiner zou zijn;
- 2 Grondgebonden agrarische bedrijven waarvan het bedrijfscentrum grenst aan de bestemming "agrarische doeleinden" mogen hun bouwblok uitbreiden tot 2 ha. Door het voorbereidingsbesluit van de Provinciale Staten is de maximale bouwblok grootte begrensd op 1,5 hectare.

Voorwaarde voor uitbreiding is dat de gebiedswaarden worden versterkt (aangetoond via een ingediend omgevingsplan) en dat de uitbreiding milieuhygiënisch uitvoerbaar is.

2.4

WET GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ

Bij het verlenen van vergunningen voor veehouderijen en in de ruimtelijke ordening moet rekening worden gehouden met geuroverlast van veehouderijen. De op 1 januari 2007 in werking getreden Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt hiervoor het beoordelingskader. Deze wet geeft aan hoe bij een aanvraag voor een milieuvergunning de geuremissies uit veehouderijstallen en de geurbelasting op geurgevoelige objecten moet worden meegenomen. Ook heeft deze wet consequenties voor de wijze waarop in ruimtelijke plannen het aspect geurbelasting door veehouderijen een rol speelt.

Gemeenten kunnen op grond van de Wet geurhinder en veehouderij binnen een bepaalde bandbreedte variëren met de bescherming van geurgevoelige objecten. Als een gemeente geen gebruik maakt van deze bevoegdheid of besluit geen eigen, afwijkende waarde vast te stellen gelden de vaste wettelijke waarden.

De Wgv stelt eisen aan de maximale geurbelasting die de veehouderij mag veroorzaken op een gevoelig object zoals een woning. De geuremissie – en belasting wordt uitgedrukt in zogenaamde Odour Units (Ou's). De in de wet opgenomen maximale geurbelastingsnormen voor de concentratiegebieden (de reconstructiegebieden) zijn maximaal 14 Ou/m³ voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom en maximaal 3 Ou/m³ voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom (dit bij 98% percentiel). Voor bepaalde veehouderijbedrijven (geen intensieve veehouderij, zoals rundveebedrijven) geldt een vaste afstand die in acht genomen dient te worden. Deze afstand bedraagt ten aanzien van geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom 100 meter en voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom 50 meter.

De mogelijkheden voor uitbreiding van – en omschakeling naar intensieve veehouderijen worden sterk bepaald door de regelgeving ten aanzien van de emissie van geur uit stallen en de geurbelasting op voor geurhinder gevoelige objecten, zoals woningen.

Omschakeling van een bouwblok van niet-intensief naar intensief gaat gepaard met een uitbreiding van de geuremissie. Uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij (meer dierplaatsen) kan gepaard gaan met de uitbreiding van de vergunde geuremissie, maar dat is niet altijd het geval. Door toepassing van moderne stalsystemen of luchtwassers is het ook mogelijk om binnen een vergund emissieniveau uit te breiden.

Een eventuele afwijkende gemeentelijke normering dient vastgelegd te worden in een verordening, een gebiedsvisie moet deze verordening onderbouwen. De gebiedsvisie moet aantonen dat een – van de wet afwijkende – gemeentelijke normstelling nodig is om de gewenste ruimtelijke visie te realiseren. Bij het vaststellen van de norm, die dus de maximale belasting van een individuele bron bepaalt (de zogenaamde voorgrondbelasting), dient er rekening te worden gehouden met de geurhinder die meerdere bronnen samen (de cumulatieve belasting of de achtergrondbelasting) veroorzaken.

2.4.1

NORMSTELLING GEMEENTE BOXTEL

De gemeenteraad van Boxtel heeft op 9 september 2008 op grond van de Wet geurhinder en veehouderij, kortweg de Wgv, de Verordening geurhinder en veehouderij vastgesteld. Ook is als onderbouwing van deze verordening een Gebiedsvisie (Gebiedsvisie ten behoeve van verordening geurhinder en veehouderij voor de gemeente Boxtel (SRE d.d. 6 maart 2008)) vastgesteld. In de verordening heeft de gemeenteraad besloten, afhankelijk van de omvang en de ligging van een veehouderij, de vaste afstanden te halveren.

Voor bedrijven in de bebouwde kom met maximaal 56 dieren en voor bedrijven met maximaal 200 dieren buiten de bebouwde kom geldt een halvering van de vaste afstand. Dit betekent concreet een afstand van 50 meter in de bebouwde kom en 25 meter buiten de bebouwde kom.

In de gebiedsvisie blijkt dat door het verkleinen van de afstanden voor “vaste afstandsdieren” een positief gevolg heeft voor:

- Het stimuleren van grondgebonden bedrijven in hun ontwikkeling;
- Het oplossen van enkele knelpunten van rundveehouderijen in de directe omgeving van bebouwde kommen en kernen;
- Het mogelijk maken van gewenste planologische ontwikkelingen (Hezelaar).

Op basis van de gebiedsvisie heeft de gemeenteraad een verordening vastgesteld, waarin de volgende normstelling is opgenomen:

Tabel 2.1

Gemeentelijke normstelling
geurhinder

Gebied	Norm in ou/m ³ 98 percentiel
Bebouwde kom	3
Buitengebied	14
Gebied	Vaste afstand
Bebouwde kom ≤ 56 dieren	50 meter
Buitengebied ≤ 200 dieren	25 meter
Bebouwde kom > 56 dieren	100 meter
Buitengebied > 200 dieren	50 meter

HOOFDSTU

3

Huidige situatie en autonome ontwikkelingen

3.1

BELANGRIJKSTE THEMA'S BUITENGEBIED

Het bestemmingsplan buitengebied Bortel beslaat het hele buitengebied exclusief de kernen Bortel, Liempde en Lennisheuvel. Voor het gebied Velder (Landgoed Velder, Velders bosch) is een apart bestemmingsplan opgesteld; vandaar dat dit gebied geen onderdeel uitmaakt van het plangebied. Verder maakt het gebied Tongeren / de Braken (de zogenaamde oksel) geen onderdeel uit van het bestemmingsplan Buitengebied.

In deze Notitie reikwijdte en detailniveau wordt van de belangrijkste thema's een bondige samenvatting gegeven van deze huidige situatie en verwachte autonome ontwikkelingen in het landelijk gebied. Het betreft:

- §3.2 aantal en type agrarische bedrijven;
- §3.3 geurhinder;
- §3.4 ligging van de belangrijkste natuurgebieden en consequenties voor de landbouw;
- §3.5 fijn stof;
- §3.6 landschap;
- §3.7 recreatie.

3.2

AGRARISCHE BEDRIJFVIGHEID

Huidige situatie

Omvang en type veehouderijen

In de gemeente Bortel blijken 119 veehouderijen te liggen (situatie oktober 2009 op basis van provinciaal BVB-bestand). Totaal bevindt zich in de gemeente ruim 8 duizend aan nge in de veehouderij. In de gemeente bevinden zich 8 veehouderijen met een omvang groter dan 200 nge (weergegeven op onderstaande kaart).

WAT IS NGE?

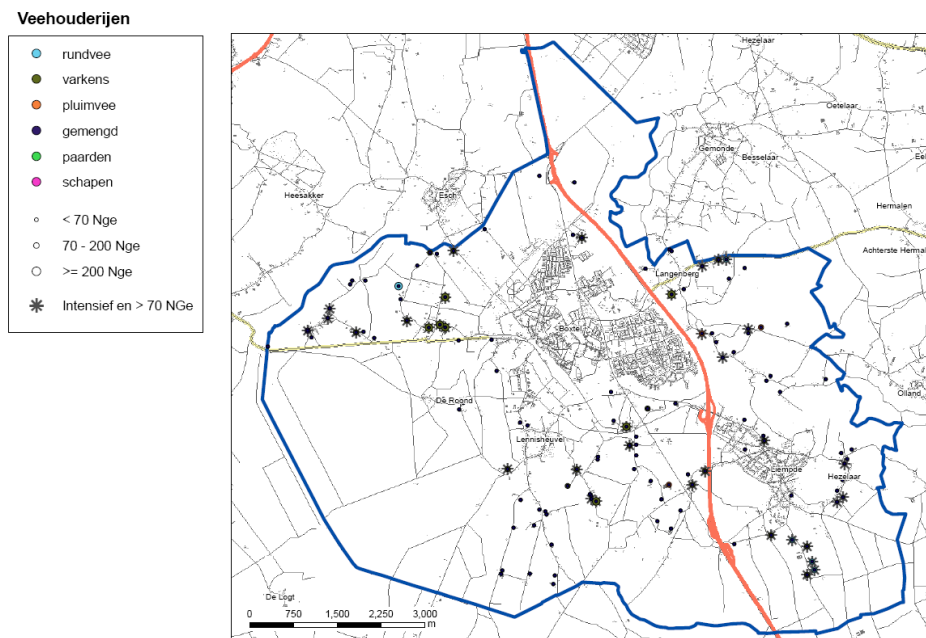
De Nederlandse grootte-eenheid (nge) is een reële economische maatstaf die gebaseerd is op het brutostandaardsaldo (bss, opbrengsten minus bepaalde specifieke kosten). Het is een maatwaarmee de economische omvang van agrarische activiteiten wordt weergegeven. Een nge staat bij prijsniveau 2002 (Landbouwtellingen 2005 en 2006) voor 1.400 euro aan saldo (bron: www.lei.wur.nl).

WAT IS EEN INTENSIEVE VEEHOUDERIJ?

Een niet grondgebonden agrarisch bedrijf waarin het houden van vee of pluimvee de hoofdzaak is. Onder intensieve veehouderij worden tevens nertsenhouders verstaan (bron: Reconstructieplan Meierij).

Figuur 3.1

Typen en omvang
veehouderijbedrijven in de
gemeente Boxtel

Ligging veehouderijen

Van de productieomvang intensieve veehouderij in de gemeente Boxtel ligt 80 % in verwevingsgebied en 20 % in extensiveringsgebied. Tabel 3.1 geeft een verdere verdeling van de ligging van de veehouderijen in de verschillende gebieden van de integrale zonering.

LOG Boxtel is een landbouwontwikkelingsgebied waar geen agrarische bedrijven zijn gelegen. De grootte van het LOG is zeer beperkt. Binnen het gebied bevinden zich geen geurgevoelige objecten. De toekomstige mogelijkheden van het gebied zijn onder meer door de beperkte grootte en de ligging van burgerwoningen in de nabije omgeving beperkt.

Tabel 3.1

Productieomvang veehouderij, verdeeld over de integrale zones van de reconstructie in Boxtel (bron: BVB-bestand van de provincie Noord-Brabant).

Integrale zonering reconstructie	Aantal vee-bedrijven	Aantal intensieve veehouderijen	Productie-omvang (nge)	Productie-omvang in %, alle vee*	Productie-omvang intensief (nge)	Productie-omvang in %, intensief*
LOG	0	0	0	0	0	0
Verweving	57	29	6380	74	29	81
Extensivering natuur	47	14	1733	20	14	15
Extensivering overig	10	4	350	4	4	3
Niet bekend	5	2	198	2	2	1
Totaal	119	49	8661	100	49	100

* Afgerond op hele procenten.

Autonome ontwikkeling

Aangezien bestemmingsplannen een looptijd hebben van minstens 10 jaar, is het voor het planMER relevant om te bepalen hoe de intensieve veehouderij zich autonoom zal ontwikkelen. Als ijkjaar voor de autonome ontwikkeling zal 2020 worden genomen.

Met name is vervolgens van belang een zo goed mogelijke inschatting te maken van de groei die dit met zich brengt in het LOG. Hieronder wordt ingegaan op de trends tot nu toe. Dit vertaalt zich in een redelijk te verwachten omvang van de veehouderij in Boxtel in 2020.

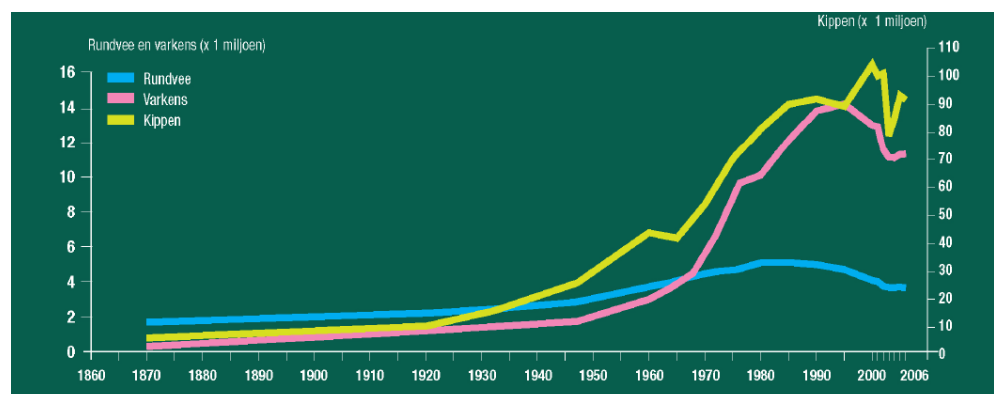
Landelijke trend

De afgelopen jaren is op landelijk niveau sprake van stabilisatie van de omvang van de intensieve veehouderij. Dit wordt geïllustreerd door onderstaande figuur.

- T.a.v. varkens valt op te maken dat – na een toename tot medio jaren negentig en een afname in de jaren erna – er sinds drie jaar min of meer een stabilisatie is van het aantal.
- Bij pluimvee is de laatste drie jaar het aantal dieren aanmerkelijk lager dan in de jaren ervoor, maar over lange tijd kent de curve een grillig verloop. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de vogelpestuitbraak.
- Bij rundvee is een afname te zien vanaf 1984 (superheffing), sinds drie jaar min of meer stabilisatie.

Figuur 3.2

Landelijke trend dieren aantallen over enkele decennia.

Uit de nieuwst beschikbare gegevens wordt dit beeld bevestigd. Uit de publicatie *Land- en tuinbouwcijfers 2008* (LEI, 2008) zijn voor de meest kenmerkende diercategorieën van de intensieve veehouderij de aantallen gegeven over de afgelopen jaren. Opvallend is de toename van vleeskalveren.

Tabel 3.2

Aantal vleesvarkens, vleeskuikens en leghennen van 1975–2007 in Nederland (bron: LEI (2008): *Land- en tuinbouwcijfers 2008*).

Diercategorie > Jaar v	Vleesvarkens > 50 kg	Vleeskuikens	Leghennen > 18 wkn	Vleeskalveren
1980	2.9 mln	38.6 mln	26.6 mln	582.000
1990	3.9 mln	41.2 mln	33.2 mln	602.000
2000	3.8 mln	50.9 mln	32.6 mln	783.000
2007	3.4 mln	43.4 mln	31.4 mln	860.000

Uit de *Land- en tuinbouwcijfers 2008* blijkt daarnaast dat in de afgelopen jaren het aantal intensieve veehouderijbedrijven (hokdierbedrijven) is afgenomen. Aangezien de veestapel gelijk is, is er sprake van een toename van de gemiddelde bedrijfsomvang. De productieruimte die vrijkomt van stoppende veehouderijen wordt gecompenseerd door een toename van de veestapel bij de blijvers.

Trend Boxtel

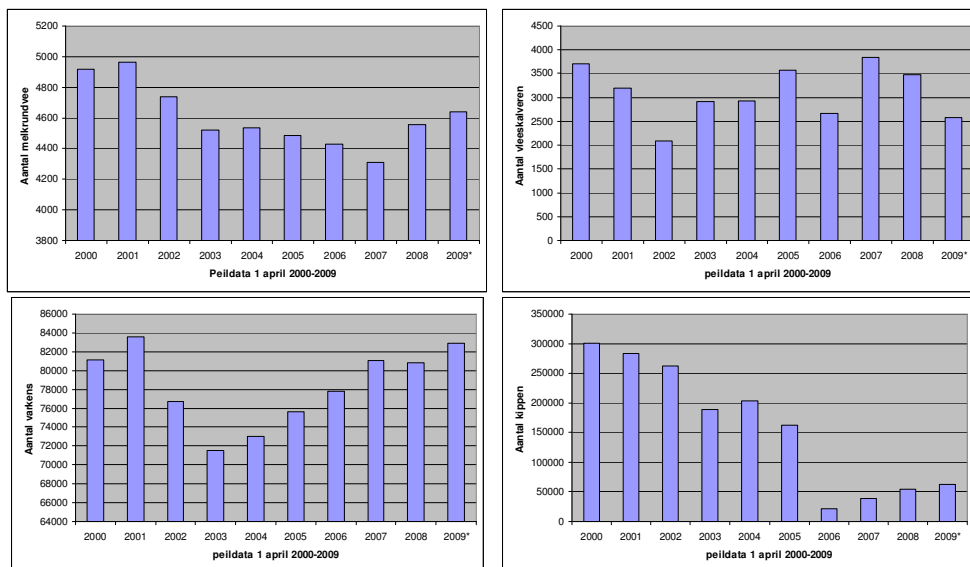
Via de interactieve CBS website (Statline) is voor de gemeente Boxtel de trendmatige ontwikkeling van de veehouderij verkregen. Gezien de zeer beperkte relatieve aantallen zijn relatieve kleine diercategorieën als pony's, geiten en schapen uit de tabel gelaten.

Figuur 3.3 a-d

Trend aantallen dieren in de gemeente Boxtel van 2000-2009:

- linksboven: melkrundvee
- rechtsboven: vleeskalveren
- linksonder: varkens
- rechtsonder: kippen

NB: de cijfers van 2009 hebben een voorlopige status

Uit bovenstaande trend valt op te maken dat in de afgelopen jaren het aantal stuks melkrundvee is gedaald en het aantal vleeskalveren ongeveer gelijk is gebleven. Het aantal varkens is na een daling gestegen is naar hetzelfde niveau als begin 2000 en dat het aantal kippen is afgenomen. Er zijn geen prominent andere trends te zien ten opzichte van het landelijk beeld. Ook schaalvergroting (combinatie van afname van bedrijven en toename van dieren aantallen per bedrijf) is in Boxtel aan de orde.

Trends tot 2020

Op basis van de ontwikkelingen in de afgelopen jaren, de wet- en regelgeving (milieu, mest, huisvesting) en de verwachte economische ontwikkelingen van de intensieve veehouderij in Nederland en Noord-Brabant¹, worden de volgende trends verwacht voor de periode tot 2020:

- Varkensbedrijven: marges blijven structureel krap; hogere milieueisen en -kosten, druk op verdere efficiencyverhoging.
- Pluimveebedrijven: in verhouding tot de varkenshouderij minder gevoelig voor krimp. Mogelijk lichte groei leghennen.
- Een veestapel die ongeveer op (pluimvee) of onder (varkens) het niveau ligt van dat van 2010.
- Een versterkte daling van het aantal bedrijven (vooral varkensbedrijven).
- Een verdergaande opschaling van de activiteiten op bedrijfsniveau.
- De bedrijven worden kapitaals- en kennisintensiever en arbeidsextensiever.

De hoofdtrend is en blijft een verdere daling van het aantal locaties en een groei van de "overblijvende" bedrijven.

¹ Agribusiness Noord-Brabant 2009, Stuurgroep Landbouw Innovatie Brabant (Provincie Noord-Brabant en ZLTO), VDW research

Voorgestelde aanpak autonome ontwikkeling in planMER

Op basis van de verdeling van productieruimte en de trendmatige ontwikkeling in de intensieve veehouderij in de gemeente Boxtel wordt het volgende scenario verondersteld voor de autonome ontwikkeling:

- bestaande bedrijven worden op basis van vergunde rechten in kaart gebracht;
- alle stallen voldoen aan het Besluit huisvesting;
- de kleinere IV-bedrijven stoppen of stoppen met hun tak intensieve veehouderij.

Hierbij is uitgegaan van een omvang die kleiner is dan 30 nge.

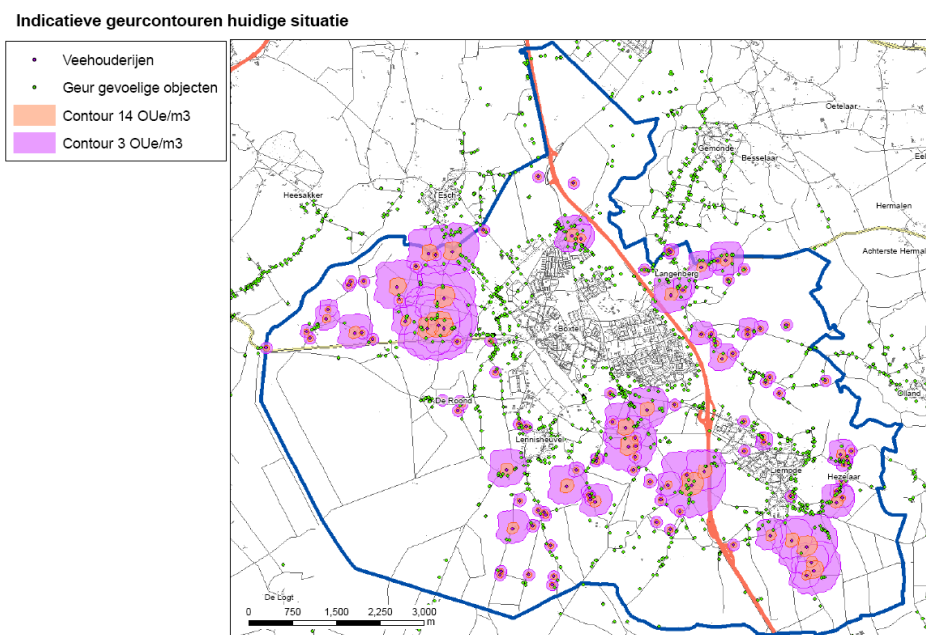
De autonome ontwikkeling gaat uit van een daling van het aantal bedrijven en de emissies (AMvB Huisvesting), maar houdt geen rekening met groei. Door vergelijking van de autonome ontwikkeling met groeiscenario's wordt in het PlanMER in beeld gebracht hoe de negatieve milieueffecten die samenhangen met het benutten van de ontwikkelingsruimte zich verhouden tot de positieve effecten die samenhangen met het stoppen van bedrijven en de invoering van de AMvB Huisvesting. In paragraaf 4.3 is dit nader toegelicht.

3.3**GEURHINDER*****Huidige situatie****Geurcontouren van de veehouderijen*

Op basis van het vergunningenbestand kan berekend worden waar de contouren liggen van de veehouderijbedrijven. Hierbij is vanuit de Wet geurhinder en veehouderij onderscheid te maken in twee soorten contouren, namelijk contouren die gelden voor de bebouwde kom (3 ou-contouren) en contouren die gelden buiten de bebouwde kom (14 ou-contouren). Voor bedrijven waar geen dieren aanwezig zijn die zijn om te rekenen naar geurcontouren zijn in de Wet geurhinder en veehouderij vaste afstanden opgenomen. Binnen de bebouwde kom dient een afstand van 100 meter aangehouden te worden vanuit de veehouderij tot aan een woning van derden. Buiten de bebouwde kom bedraagt deze afstand 50 meter. In de onderstaande figuur zijn de bestaande geurcontouren binnen de gemeente Boxtel opgenomen. Zoals in paragraaf 2.4 is aangegeven kan de aan te houden maximale afstand gehalveerd worden. Op de kaart is de maximaal aan te houden afstand aangegeven.

Figuur 3.4

Kaart met geurcontouren voor de bebouwde kom (3 ou of afstand van 100 meter) en buiten de bebouwde kom (14 ou of 50 meter huidige situatie

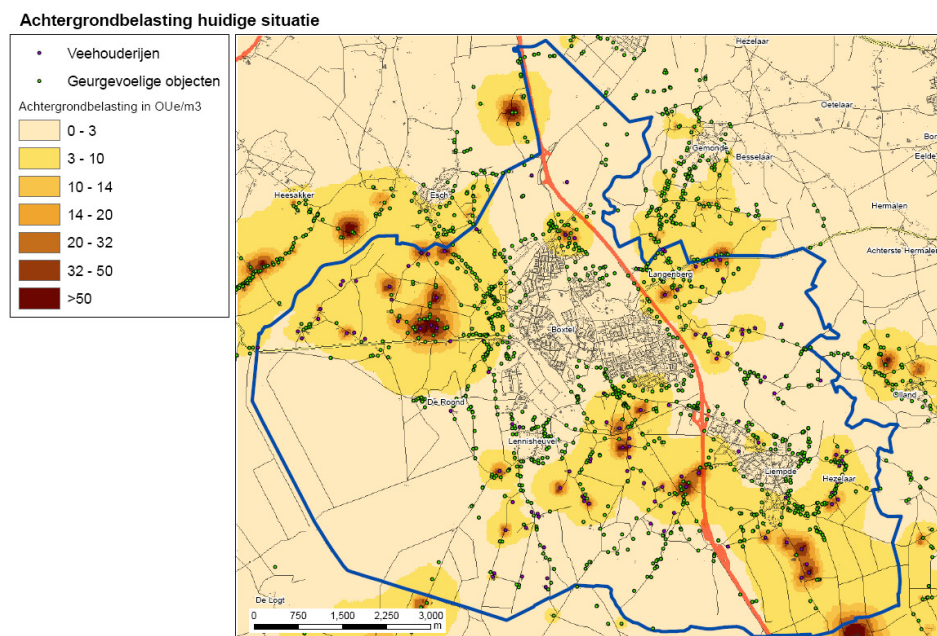

Geurhindersituatie en leefmilieu

Op basis van de vergunningen van veehouderijen is uitgerekend welke achtergrondbelasting aan geur er is binnen de gemeente Bostel. De kaart geeft een modelmatige inschatting van de kans op geurhinder.

Figuur 3.5

Kaart met de indicatieve achtergrondbelasting in de huidige situatie

In de onderstaande tabel is weergegeven hoeveel geurgevoelige objecten in het buitengebied van de gemeente Bostel binnen de verschillende klassen met betrekking tot het leefmilieu qua geurhinder zijn gelegen. Alle geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom vallen onder de kwalificatie redelijk goed tot zeer goed leefklimaat.

Tabel 3.7

Classificatie
achtergrondbelasting objecten
buiten de bebouwde kom

Kans op geurhinder	Beoordeling leefklimaat VROM/RIVM	Aantal
< 5 %	Zeer goed	397
5 – 10 %	Goed	251
10 – 15 %	Redelijk goed	46
15 – 20 %	Matig	25
20 – 25 %	Tamelijk slecht	10
25 – 30 %	Slecht	6
30 – 35 %	Zeer slecht	4
35 – 40 %	Extreem slecht	2

Bij de tabel moet opgemerkt worden dat veel woningen met een slecht leefklimaat individueel overbelaste situaties zijn. In deze gevallen kan het zijn dat een object in een geurcontour van een veehouderij ligt en op basis van voorgrondbelasting al overbelast is. Met de voorgrondbelasting wordt de geurbelasting bedoeld van één veehouderij welke de meeste geur bij het gevoelige object veroorzaakt. Dit kan ontstaan doordat de veehouderij dicht bij een geurgevoelig object is gelegen of het betreft een grote veehouderij. De voorgrondbelasting is altijd het gevolg van één veehouderij.

Autonome ontwikkeling

Naar verwachting zal de geursituatie naar de toekomst verbeteren. Tegelijk met stalaanpassingen die op veehouderijen moeten worden doorgevoerd om de ammoniakemissie in te perken (AMvB-Huisvesting) zal ook de geuremissie vanuit stallen af gaan nemen. In het planMER zal de geursituatie van de referentie gemodelleerd worden conform de wettelijk vereiste stalinnovaties.

3.4

NATUURGEBIEDEN EN OVERIGE NATUURWAARDEN

Natuurgebieden kunnen op grond van wet- en regelgeving verschillende status hebben. In onderstaande beschrijvingen is beknopt het voorkomen van de bepaalde natuurgebieden op een rij gezet, alsmede mogelijke consequenties. In het planMER zal hier nader op worden ingegaan.

3.4.1

NATURA 2000-GEBIEDEN

De gebieden die mogelijk beïnvloed worden door de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt zijn de Natura 2000-gebieden “Kampina & Oisterwijkse vennen”, “Vlijmens ven, Moerputten & Bossche broek” en “Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen”.

Tabel 3.3

Beschermingsregime van de
betreffende Natura 2000-
gebieden.

Gebied	Vogelrichtlijn	Habitatrichtlijn
Kampina & Oisterwijkse vennen	X	X
Vlijmens ven, Moerputten & Bossche broek		X
Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen		X

Mogelijke effecten vanuit de veehouderijen zijn alleen te verwachten tengevolge van (toename van) de ammoniakdepositie. De achtergronddepositie van ammoniak (een component van stikstofdepositie, vooral afkomstig door emissies uit de veehouderij) varieerde in de gemeente Boxtel tussen 2.200 en 2.800 mol.

Deze waarde is veel hoger dan de kritische depositiewaarden van kwalificerende habitats van de Natura 2000-gebieden. Er is dus al sprake van een overbelaste situatie ten aanzien van stikstof.

Tabel 3.4

Meest kritische habitattype van de betreffende Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebied	Meest kritische habitattype	Waarde (mol N/ha/ja)
Kampina & Oisterwijkse vennen	Heideveentjes	400
Loonse en Drunense duinen & leemkuilen	Zwakgebufferde vennen	410
Vlijmens ven, Moerputten & Bossche broek	Kranswierwateren	410

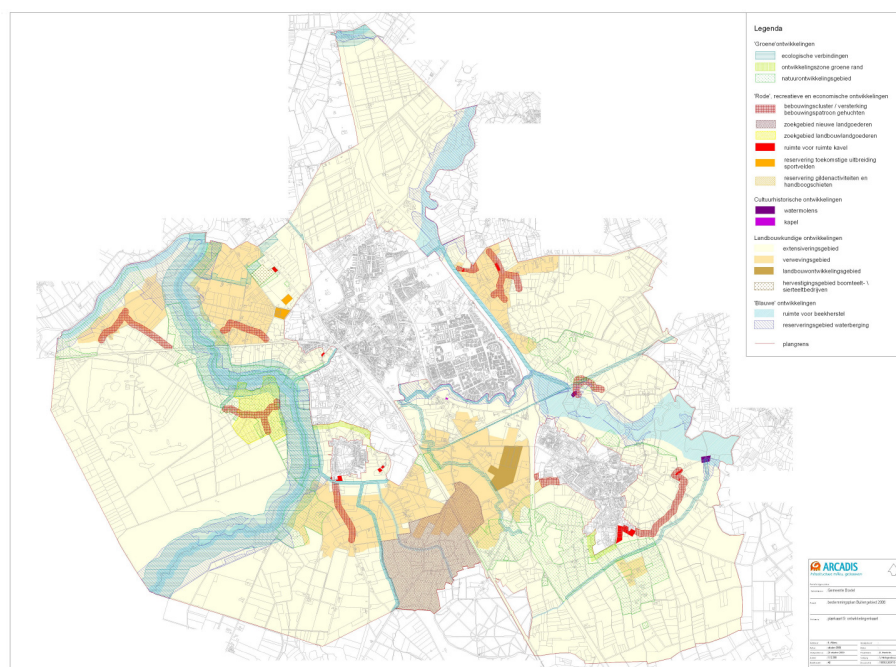
3.4.2

GHS/EHS

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Het vormt de basis voor het Nederlandse natuurbeleid. Het is de basis van een beleidsplan dat tot doel heeft de natuurwaarden in Nederland te stabiliseren. De GHS is geïntroduceerd in het 'Streekplan Noord-Brabant' (1992). Zij is gericht op de ruimtelijke veiligstelling van belangrijke ecosystemen in de provincie. De GHS kan worden beschouwd als een onderdeel van het ruimtelijk beleidsspoor van het Rijk, dat moet leiden tot verwezenlijking van de ecologische hoofdstructuur (EHS). De GHS omvat echter niet alleen de gebieden die tot de EHS behoren, maar ook andere gebieden die een belangrijke rol vervullen in het functioneren van de ecologische systemen.

Figuur 3.6

Ligging EHS ten opzichte van de reconstructiezonering

3.4.3

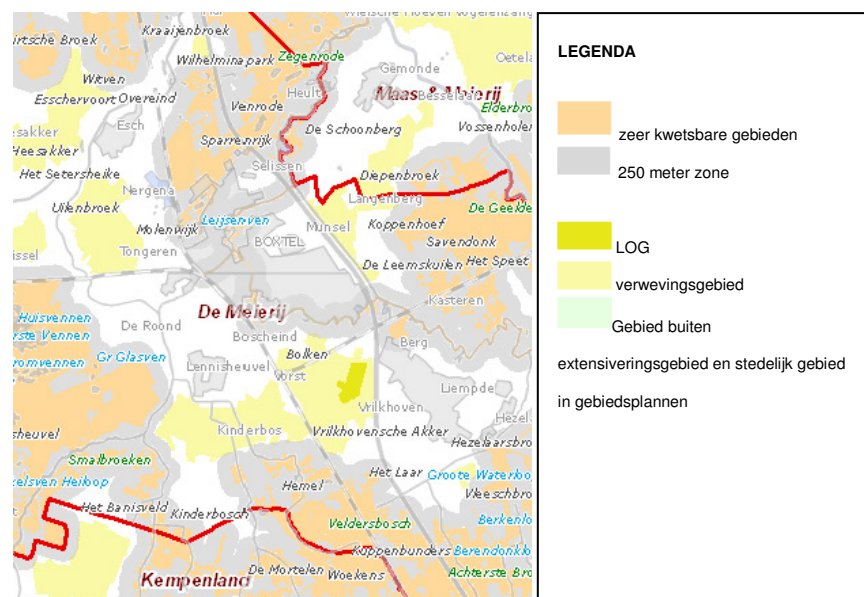
WET AMMONIAK EN VEEHOUDERIJ

Op nationaal niveau is de bescherming van de voor ammoniakdepositie gevoelige bos- en natuurgebieden geregeld in de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). Deze wet is recent gewijzigd en geeft de Provincie de bevoegdheid om bepaalde afwegingen te maken ten aanzien van de te beschermen gebieden. De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) is bedoeld als basis voor het beoordelen van het aspect ammoniak afkomstig van dierenverblijven van veehouderijen. De Wav heeft alleen betrekking op de ammoniakemissie uit dierenverblijven van een veehouderij en niet op andere bronnen van ammoniak binnen een veehouderij. Bij beslissingen inzake het oprichten of veranderen van een veehouderij moet op grond van de Wav worden besloten of de aangevraagde vergunning kan worden verleend of moet worden geweigerd. Als een veehouderij is gelegen in een zeer kwetsbaar gebied of in een zone van 250 meter daaromheen, kan een bedrijf slechts zeer beperkt worden opgericht of uitgebreid. De ligging van de dierenverblijven is bepalend voor de vraag of een veehouderij binnen of buiten de zone ligt. Op 3 december 2008 is in Noord-Brabant het definitieve besluit Vaststelling kaart zeer kwetsbare gebieden Wet ammoniak en veehouderij (Wav-kaart) gepubliceerd. Op basis van dit besluit heeft de actualisering plaatsgehad van de zogenaamde Wav-kaart.

In onderstaande figuur zijn de zeer kwetsbare Wav-gebieden mét 250 meter-zones weergegeven.

Figuur 3.7

Zonering op grond van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) in de gemeente Boxtel (bron: Wav-kaart, provincie Noord-Brabant (2008)).

De Wav-zonering heeft nauwelijks gevolgen voor de ontwikkeling van de veehouderijen in de gemeente Boxtel. De Wav-gebieden liggen voornamelijk in de extensiveringsgebieden. In enkele gevallen is er een kleine overlap te constateren van de verwevingszone en de 250 meter zone van uit de Wav.

3.4.4

NATUURWAARDEN

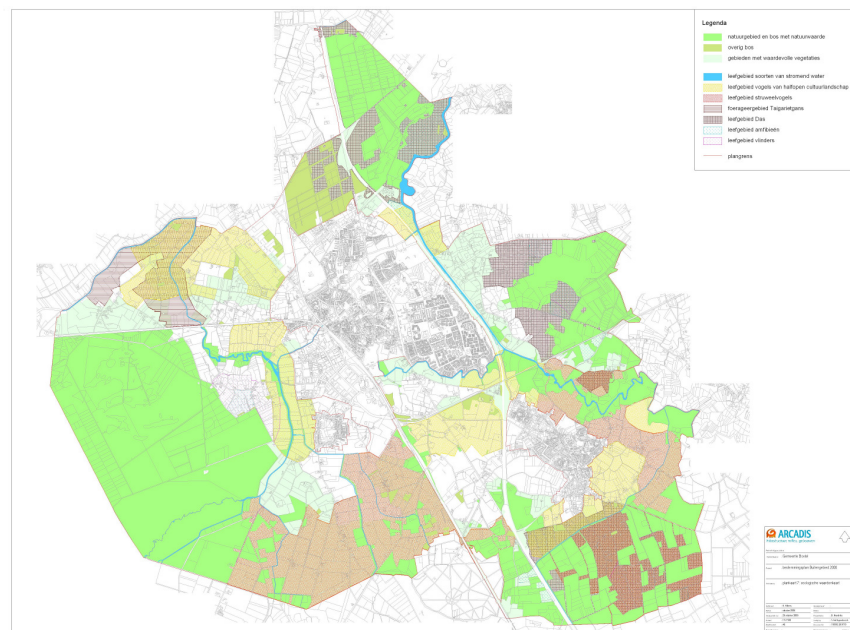
In het kader van het huidige bestemmingsplan heeft de gemeente een ecologische waardenkaart opgesteld. De waardenkaart is ingezet om inzichtelijk te maken welke natuurwaarden in het agrarische gebied aanwezig zijn. Deze waarden worden in het bestemmingsplan gericht beschermd; tevens zijn er mogelijkheden voor de verdere ontwikkeling van de natuurwaarden.

De ecologische waardenkaart bestaat uit de volgende elementen:

- natuurgebied en bos met natuurwaarde;
- overig bos;
- gebieden met waardevolle vegetaties;
- leefgebied soorten van stromend water;
- leefgebied vogels van open cultuurlandschap;
- leefgebied struweelvogels;
- foerageergebied taigarietgans;
- leefgebied das;
- leefgebied amfibieën;
- leefgebied vlinders.

Figuur 3.8

Ecologische waardenkaart

Op de ecologische waardenkaart is een deel van het LOG aangewezen als leefgebied vogels van open cultuurlandschap. Ook in het verwevingsgebied bevinden zich specifieke ecologische waarden.

3.4.5

AUTONOME ONTWIKKELING NATUUR

Het natuurbeleid en de natuurbeschermingswet- en regelgeving worden verondersteld niet te wijzigen. Belangrijkste te verwachten ontwikkeling is het beschikbaar komen van beheerplannen Natura 2000, gevolgd door definitieve aanwijzingsbesluiten. Het concept beheerplan Kampina en Oisterwijkse Vennen is op 1 september 2009 vastgesteld. Er zijn in en nabij Boxtel geen andere noemenswaardige natuurontwikkelingen bekend die een rol zouden moeten spelen in het planMER.

De ammoniakemissie in de referentiesituatie zal veranderen ten opzichte van de huidige situatie. De ammoniakemissie neemt af omdat alle bedrijven naar verwachting in de planperiode aan de AMvB-Huisvesting moeten voldoen. Dit betekent dat de bedrijven een emissiearm huisvesting systeem moeten invoeren of mogelijk zullen stoppen.

3.5

FIJN STOF

Fijn stof wordt gezien als een van de meest schadelijke stoffen van luchtverontreiniging. Uit verschillende publicaties is bekend dat fijn stof gezondheidsproblemen en vroegtijdige sterfte kan veroorzaken bij de mens. Concentratie van veehouderij kan de kans op overschrijding van de fijn stof normen verhogen.

Het ministerie van VROM hanteert een twee sporen beleid om de fijn stof problematiek in de landbouw op te lossen. Dit zijn het saneren van bestaande overschrijdingen en het voorkomen van nieuwe overschrijdingen. Het oplossen van bestaande knelpunten zal plaatsvinden door maatregelen te stimuleren door middel van subsidiemogelijkheden. De oplossing van deze knelpunten dient in samenspraak tussen gemeente, provincie en VROM te gebeuren.

Het voorkomen van nieuwe overschrijdingen is een belangrijk uitgangspunt van de wet- en regelgeving. In het kader van vergunningverlening zal de gemeente Boxtel rekening houden met de wet- en regelgeving met betrekking tot fijn stof. Deze wet- en regelgeving is relatief nieuw. Inmiddels is er door het ministerie van VROM gewerkt aan het opstellen van een toetsingskader, een verspreidingsmodel en een handreiking over fijn stof en de landbouw. Voor fijn stof gelden de volgende normen:

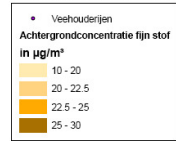
- Een jaargemiddelde concentratie van 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ fijn stof in de buitenlucht;
- Een daggemiddelde concentratie van 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ welke maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden.

Medio 2008 is het verspreidingsmodel uitgekomen, aangevuld met de handreiking en per 24 december 2008 is ook het te hanteren toetsingskader vastgelegd in de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007. In het toetsingskader is opgenomen dat de concentratie van fijn stof uitsluitend wordt beoordeeld op woonlocaties en op locaties die voor het publiek toegankelijk zijn. Met behulp van dit toetsingskader en de tabel met emissiefactoren fijn stof kan en zal de gemeente de milieuaanvragen toetsen op het onderwerp fijn stof.

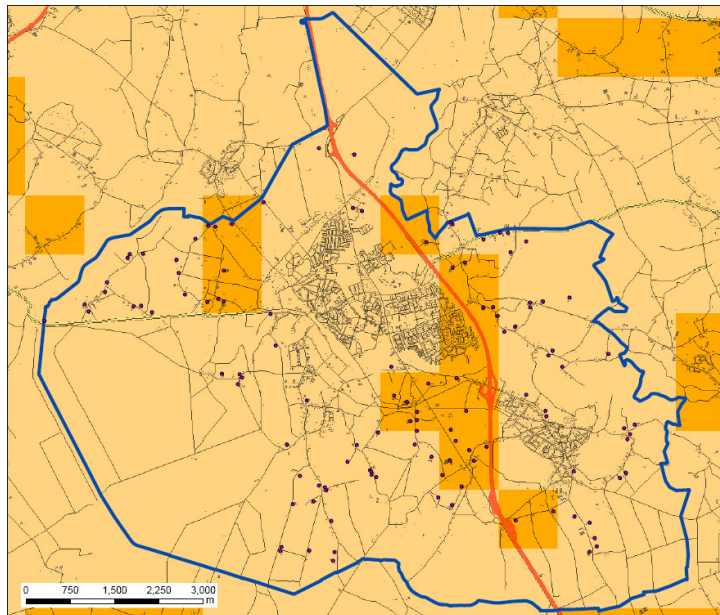
De concentraties worden voor een belangrijk deel bepaald door de heersende achtergrondconcentraties. Op grond van de (landelijke) verspreidingskaarten van het RIVM is globaal een beeld te geven van de verwachte achtergrondconcentraties in 2020. Deze zijn gebaseerd op waarnemingen in de jaren 2004-2005 en berekend met scenario's voor economische groei, toename van verkeer en maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Grote lijn van deze prognoses is dat de luchtkwaliteit verbeterd en dat de achtergrondconcentratie onder het niveau ligt dat leidt tot overschrijdingen van de normen (jaargemiddelde concentratie en aantal overschrijdingsdagen).

Afbeelding 3.3

Achtergrond concentratie fijn stof in de gemeente Boxtel
(bron: ISL3a, maart 2010)

Achtergrond concentratie

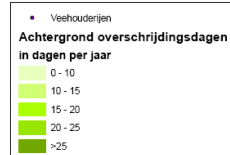
voor zeezout gecorrigeerde waarden, prognose 2010, bron Is3a

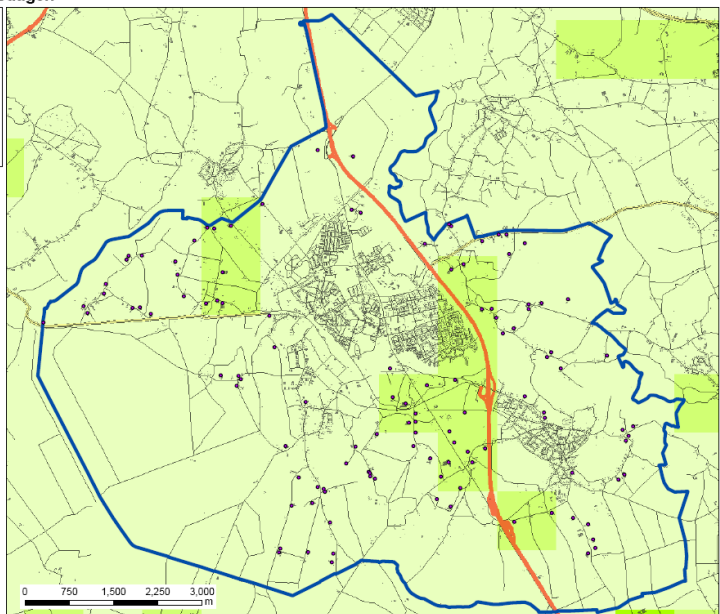
Uit de bovenstaande figuur blijkt dat de achtergrondconcentratie binnen het hele grondgebied onder de wettelijke norm van $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ blijkt. In het overgrote gedeelte van de gemeente heerst een achtergrondconcentratie van maximaal $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$, terwijl in bepaalde gebieden de heersende achtergrondconcentratie stijgt naar maximaal $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Afbeelding 3.4

Aantal overschrijdingsdagen fijn stof in de gemeente Boxtel
(bron: ISL3a, maart 2010)

Achtergrond overschrijdingsdagen

voor zeezout gecorrigeerde waarden, prognose 2010, bron Is3a

Het aantal overschrijdingsdagen blijkt ruimschoots onder de norm van 35 dagen. Op een aantal locaties is het aantal overschrijdingsdagen maximaal 15. In het overgrote deel van de gemeente is het aantal dagen dat de fijn stof concentratie wordt overschreden lager dan 10 dagen per jaar.

Autonome ontwikkelingen: fijn stof

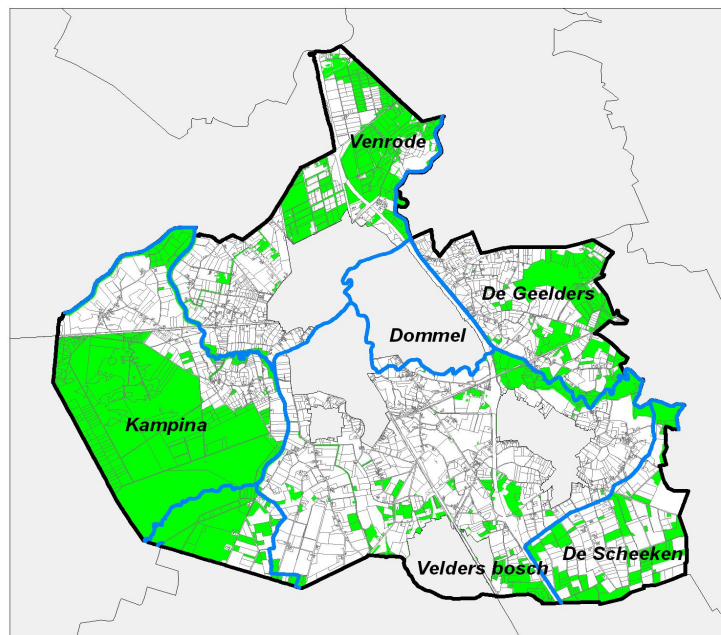
In grote lijnen kan worden geconcludeerd dat fijn stof geen alles bepalende belemmering hoeft te zijn voor de toekomstige ontwikkelingen van intensieve veehouderij in de gemeente Boxtel, maar dat fijn stof wel eisen stelt aan de toe te passen technieken bij de veehouderijen. Bedrijven zullen, los van de achtergrondconcentratie, zelf aan de normen met betrekking tot de maximale concentratie moeten voldoen. Gecombineerde luchtwassers kunnen de uitstoot van fijn stof sterk beperken en leiden ook tot lagere emissies van ammoniak en geur.

3.6**LANDSCHAP**

De gemeente Boxtel is gelegen in de Meierij, centraal tussen drie belangrijke Noord-Brabantse stedelijke centra: 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg (Nationaal Landschap Het Groene Woud). De gemeente vervult, mede door haar ligging, een belangrijke functie als uitloopgebied van deze steden. Via het Nationaal Landschap Het Groene Woud is Boxtel direct gekoppeld aan de ontwikkelingen in Brabantstad. Naast de centrale ligging draagt ook de landschappelijke signatuur van Boxtel in belangrijke mate bij aan deze uitloofunctie: de in de gemeente aanwezige bos- en heidegebieden, evenals de door de gemeente stromende Dommel, bieden veel mogelijkheden tot recreatie. Het buitengebied van Boxtel heeft een gevarieerd karakter; een belangrijke structuurdrager is de rivier de Dommel; de centrale waterstroom van de Meierij van 's-Hertogenbosch. Het is ook een van de kernkwaliteiten van Nationaal Landschap Het Groene Woud. Veelal stroomt de rivier zichtbaar door een laagte, het Dommeldal. Het Dommeldal wordt op veel plaatsen door steilranden gescheiden van de hogere akkers ter weerszijden van de rivier. Naast de Dommel en het Dommeldal is nog een aantal natuurlijke eenheden sterk beeldbepalend voor het buitengebied. Het gaat onder meer om het natuureservaat Kampina ten zuidwesten van de kern Boxtel, het Landgoed Velder en De Scheeken ten zuiden van Liempde, De Geelders in het oosten, Venrode en Wilhelminapark in het noorden.

Figuur 3.9

Structuurdragers van de gemeente Boxtel

Buiten deze natuurlijke eenheden, die veelal bestaan uit bos en heide, bestaat het buitengebied uit een aantal meer open gebieden, waar het landschap voor een belangrijk deel werd bepaald door agrarische activiteiten. Uiteraard heeft dit landschap in de loop der tijd op enkele plekken een steeds meer rationeel karakter gekregen (bijvoorbeeld door ruilverkaveling), niettemin is op een aantal plaatsen het meer authentieke agrarische landschap (bijvoorbeeld bolle en open akkers of een duidelijk kleinschaliger karakter) nog zichtbaar. Met name de bolakkers, open akkercomplexen en kleinschaligheid behoren tot de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Het Groene Woud. De hoge cultuurhistorische waarden liggen aan deze kernkwaliteiten ten grondslag.

Al met al heeft het landschappelijk vormingsproces, gevoed door enerzijds de 'natuurlijke loop der dingen' en anderzijds de menselijke invloed, geleid tot een enorme landschappelijke variatie en dynamiek. Gelet op de omvang van het Boxtelse buitengebied (ca. 5.520 ha), kan deze dynamiek als sterk en kenmerkend voor het gebied worden beschouwd. Door de aanwezigheid van zowel hoger gelegen droge zandgronden en lage, vochtige broekbossen is een grote diversiteit aan abiotische situaties ontstaan. Mede hierdoor zijn de natuurwaarden van hoge kwaliteit. De variatie zorgt er tevens voor dat een groot aantal soorten een geschikte biotoop vindt in het gebied. In het Plan-MER wordt verder ingegaan op de landschappelijke kenmerken van de gemeente Boxtel op het gebied van landschappelijke en natuurlijke waarden / elementen, cultuurhistorie & archeologie, bodem en water.

3.7

RECREATIE

De toeristisch-recreatieve aantrekkingskracht van de gemeente voor dag- en verblijfsrecreatie ligt in de cultuurhistorisch waardevolle kernen Kasteren, Liempde en Boxtel en in het buitengebied. Het buitengebied wordt gekenmerkt door:

- bijzondere natuurgebieden;
- waardevolle landschappen;
- cultuurhistorisch gave nederzettingen;
- fraaie landgoederen;
- de ontwikkeling van Het Groene Woud.

Het Nationaal Landschap Het Groene Woud biedt voor het recreatieve bedrijfsleven extra kansen. Naast het recreatieve medegebruik (wandelen fietsen, skaten en dergelijke) in het buitengebied is binnen de recreatieve sector een onderscheid te maken in verblijfs- en dagrecreatie.

3.7.1

VERBLIJFSRECREATIE

Vanwege het afwisselende karakter van het gebied en de aantrekkelijke omgeving komen er veel toeristen en recreanten naar de Gemeente Boxtel. In het buitengebied zijn diverse overnachtingsmogelijkheden aanwezig. Camping en Chaletpark 'Dennenoord' is het grootste verblijfsrecreatieve bedrijf. Daarnaast zijn er op diverse locaties, onder meer als nevenfunctie bij agrarische bedrijven, kleinschalige kampeerterreinen, kampeerboerderijen en groepsaccommodaties aanwezig. Eveneens wordt er door diverse particulieren bed & breakfast aangeboden.

3.7.2

DAGRECREATIE

De gemeente Boxtel kent enkel een aantal kleinere dagrecreatieve voorzieningen zoals het bezoekerscentrum Groene Poort en recreatieplas "De Langspier". Bij De Langspier zijn een zwemgedeelte, een zandstrand en ligweiden aanwezig, alsmede een paviljoen met een terras. Verder ligt een klein gedeelte van de golfbaan van golfclub "De Dommel" binnen de gemeentegrenzen van de Gemeente Boxtel.

HOOFDSTU

4

Voornemen en alternatieven

4.1

VOORNEMEN

In het bestemmingsplan buitengebied is/zal planologisch beleid geformuleerd worden om de gewenste ontwikkelingen in dit plangebied mogelijk te maken en ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan. Dit komt erop neer dat aan de intensieve veehouderij ontwikkelingsruimte wordt geboden, zowel op bestaande bouwvlakken voor intensieve veehouderijen als voor omschakelingen naar intensieve veehouderijen, op de duurzame locaties in de verwevingsgebieden en de landbouwontwikkelingsgebieden.

De mogelijkheid van nieuwvestiging is door het provinciale voorbereidingsbesluit van 19 maart 2010 opgeschort. Afhankelijk van latere besluitvorming in het kader van de provinciale Verordening ruimte kan nieuwvestiging in een latere fase al dan niet mogelijk blijken.

In het ontwerp bestemmingsplan buitengebied is beleid opgenomen dat grotendeels is gebaseerd op het reconstructieplan. De milieuruimte voor intensieve veehouderijen wordt bepaald door de landelijke kaders (vooral ammoniak, geur, fijn stof en geluid), de gemeentelijke normstelling met betrekking tot geurhinder en daarnaast de ligging van bedrijven en kwetsbare functies in de omgeving.

De milieueffecten van de geboden ontwikkelingsruimte staan centraal in het planMER. Het planMER levert de gemeenteraad onderbouwing voor beslissingen omtrent de toepassing van de gemeentelijke beleidsruimte in het bestemmingsplan buitengebied ten aanzien van intensieve veehouderij. Dit is als volgt gedacht:

1. Het planMER brengt de huidige omvang van de intensieve veehouderij in beeld.
2. Op basis van het planologische mogelijkheden zoals die zijn opgenomen in het ontwerp bestemmingsplan en de beschikbare milieuruimte wordt inzicht gegeven in de mogelijke milieueffecten, er van uitgaande dat deze ruimte daadwerkelijk benut wordt.
3. Naar aanleiding van de uitkomsten van die analyse wordt geanalyseerd of en waar dit kan leiden tot een ongewenste ontwikkeling. Op basis daarvan wordt er een of meerdere sturingsalternatieven, gedacht van ruimtelijke sturingsmogelijkheden via het bestemmingsplan landelijk gebied, geformuleerd en op effecten onderzocht.
4. Deze effectbeschrijving resulteert in een vergelijking tussen het beleid zoals dat nu is opgenomen in het ontwerp bestemmingsplan buitengebied, de huidige situatie en eventuele alternatieven.

In het bijzonder wordt ingegaan op de operationalisering van de zogenaamde duurzame locaties in het bestemmingsplan buitengebied. Dit omdat op deze locaties de meeste mogelijkheden voor uitbreiding, hervestiging en omschakeling worden geboden en er rondom deze locaties ook de meeste milieueffecten zijn te verwachten.

4.2

AANZET TOT ALTERNATIEVEN

Om het planMER een uitdrukkelijke meerwaarde te geven is het belangrijk dat de te onderzoeken alternatieven reëel zijn. De keuze van de alternatieven is dan ook een belangrijke stap naar het opstellen van een planMER. Ter voorbereiding aan de vaststelling van de alternatieven zijn discussies gevoerd in de klankbordgroep. De uitkomsten van deze bijeenkomsten zijn meegenomen in het vervolgtraject.

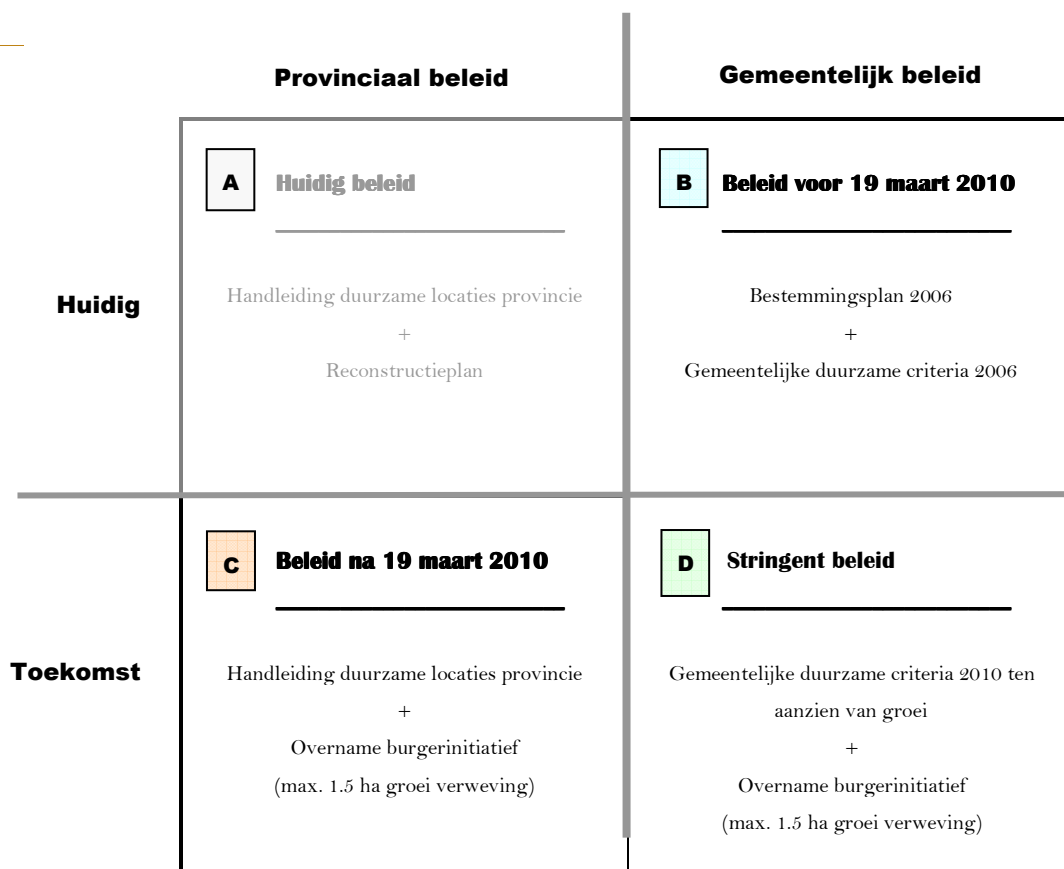
Bij het formuleren van sturingsalternatieven zal de nadruk liggen bij de vraag of er wel of geen aanvullende voorwaarden moeten worden gesteld aan duurzame locaties. Ook zal worden ingegaan op het effect van de aanvullende gemeentelijke criteria voor duurzame locaties. De verschillen tussen wel of geen extra gemeentelijke voorwaarden stellen zullen in de verschillende alternatieven naar voren komen. In de te kiezen beleidsopties kan verschil worden gemaakt tussen de situatie op basis van het huidig beleid en de situatie op basis van het te verwachten provinciaal beleid (zie paragraaf 2.2.2).

Alle bovenstaande beleidsopties voor Boxtel zijn in de onderstaande figuur aangegeven. Op grond van de huidige marktomstandigheden en toekomstverwachtingen blijkt dat een maximale groei van de veehouderijsector op grond van de maximale mogelijkheden die het huidige provinciaal beleid biedt niet reëel is. Het is dan ook niet nodig deze beleidsoptie verder te onderzoeken. Optie A wordt dan ook niet verder meegenomen in het planMER. Optie B gaat uit van de mogelijkheden uit het vigerende bestemmingsplan uit 2006 biedt (waarbij middels een wijzigingsbevoegdheid nieuwvestiging in het LOG mogelijk is), aangevuld met de gemeentelijke duurzame criteria. Dit is het beleid zoals dat gold vóór 19 maart 2010. Optie B biedt hiermee minder mogelijkheden dan optie A.

Optie C geeft de mogelijkheden weer op grond van te provinciaal beleid dat uitgaat van een maximale groei van het bouwblok in verwevingsgebieden tot 1,5 hectare. De bouwblok grootte in het LOG kan op basis van ontheffing groter zijn dan 1,5 hectare. Optie D is strenger dan optie C en biedt minder ontwikkelingsmogelijkheden voor veehouderij. In deze optie zullen extra gemeentelijke voorwaarden aan de groei worden gesteld. Hierbij kan gedacht worden aan beperkte groei van bestaande bouwblokken.

Figuur 4.1

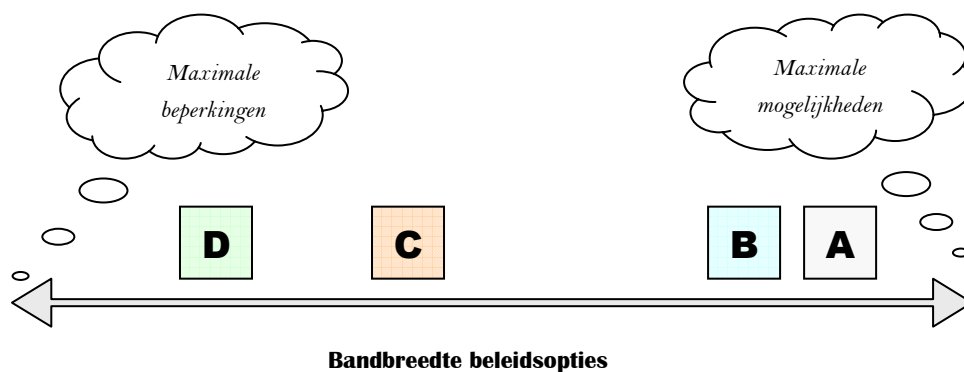
Overzicht beleidsopties

In figuur 4.2 is de bandbreedte van de verschillende opties aangegeven. De opties ten aanzien van veehouderij ontwikkeling zijn op volgorde gezet van maximale mogelijkheden tot maximale beperkingen. In het planMER zullen de beleidsopties B, C en D nader onderzocht worden.

Figuur 4.2

Bandbreedte van de beleidsopties

Op grond van de te onderzoeken alternatieven zullen in het planMER aanbevelingen worden gedaan om de groei van intensieve veehouderijen op locaties die vanuit milieuhygiënisch oogpunt als minder gunstig worden beoordeeld, te voorkomen. Ook worden er aanbevelingen gedaan ten aanzien van het versneld oplossen van bestaande knelpunten.

Deze aanbevelingen kunnen worden doorvertaald in het bestemmingsplan.

4.3

ALTERNATIEVEN

In het planMER zullen naast de huidige situatie (ook de huidige situatie indien voldaan wordt aan de maximale emissiewaarden uit de AMvB Huisvesting) en autonome ontwikkeling drie groeiscenario's en twee plusscenario's worden berekend. Voor de groeiscenario C en D zal als plus-variant de groei van de rundveesector worden meegenomen. Tabel 4.1 geeft een overzicht van de verschillende alternatieven die in het planMER worden beschreven.

Tabel 4.1

Overzicht te onderzoeken
alternatieven

Alternatief	Beschrijving
Huidige situatie (HS)	Milieubelasting op basis van de vergunde rechten (december 2009)
Autonome ontwikkeling (AO) inclusief emissiearm	De vergunde dieren aantallen (december 2009), maar alle stallen voldoen aan de maximale emissiewaarden uit de AMvB Huisvesting (uiterlijk 2013). De kleinere IV-bedrijven stoppen of stoppen met hun tak intensieve veehouderij. Hierbij is uitgegaan van een omvang die kleiner is dan 30 nge (deze waarde sluit aan bij de voorwaarde voor een volledig agrarisch bouwblok uit het vigerende bestemmingsplan).
Groeiscenario B, groei obv gemeentelijk/provinciaal beleid van vóór 19 maart 2010	Als autonome ontwikkeling, maar aanvullend daaraan groeien de nu al volwaardige intensieve veehouderijen (minimum maat 70 nge) 40% met emissies, mits ze zijn gelegen op een potentieel duurzame locatie op grond van provinciale en gemeentelijke duurzame criteria. Indien de milieuruimte onvoldoende is om deze emissiegroei te realiseren, wordt uitgegaan van de groei tot aan dat maximum. In LOG Bostel wordt uitgegaan van een maximale invulling met drie inplaatsers (referentiebedrijven twee varkensbedrijven en 1 kippenbedrijf).
Groeiscenario C, groei op basis van voorbereidingsbesluit provinciale staten	Als autonome ontwikkeling, maar aanvullend daaraan groeien de nu al volwaardige intensieve veehouderijen (minimum maat 70 nge) 40% met emissies, mits ze zijn gelegen op een potentieel duurzame locatie op grond van provinciale duurzame criteria. Indien de milieuruimte onvoldoende is om deze emissiegroei te realiseren, wordt uitgegaan van de groei tot aan dat maximum. Daarnaast wordt de maximale bouwblockgrootte begrensd op 1,5 hectare in de verwevingsgebieden.

Groeiscenario C-plus	Als groeiscenario C, maar ook rekening houdend met de groei van de rundveehouderijen met 10 % van de emissies (hierbij betreft het dan enkel de ammoniakemissie).
Groeiscenario D, groei obv gemeentelijk beleid duurzame locaties en maximale groei bouwblokken	Als groeiscenario C maar met een maximale groei van bestaande bouwblokken van 25 %. Dit betekent dat de emissies groeien met maximaal 12,5 % in plaats van 40%.
Groeiscenario D-plus	Als groeiscenario D, maar ook rekening houdend met de groei van de rundveehouderijen met 10 % van de emissies (hierbij betreft het dan enkel de ammoniakemissie).

Bij het vaststellen van de groeiscenario's is uitgegaan van een bepaald groeipercentage. De percentages (10% voor de melkrundveehouderijen en 40% voor de intensieve veehouderijen) zijn ruim aangehouden om de maximale milieueffecten in het planMER te kunnen weergeven en op basis van expert judgement vastgesteld.

De mogelijke groei van de intensieve veehouderijen is door het beperken van de bouwblok grootte in scenario D beduidend kleiner dan in scenario B. Op basis van expert judgement is het groeipercentage van de emissies van 40 % verkleind naar 12,5 %.

HOOFDSTU 5 Effecten

5.1 INLEIDING

5.1.1 STUDIEGEBIED

Het planMER zal zich richten op de milieugevolgen door de ontwikkeling van de intensieve veehouderij. Dit betekent een focus op de mogelijke ontwikkelingen op duurzame locaties in de verwevingsgebieden.

Dit betekent dat de gemeente Boxtel als geheel studiegebied is. Naargelang het type effect dat in beeld wordt gebracht, dient het studiegebied nog ruimer genomen te worden. Denk bijvoorbeeld aan de ammoniakdepositie op buiten Boxtel gelegen Natura 2000-gebieden.

5.1.2 PLANHORIZON: REFERENTIEJAAR

Omdat het bestemmingsplan een looptijd van minstens tien jaar zou moeten omvatten, geldt als planhorizon – en dus als referentiejaar – de situatie anno 2020.

5.2 GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

De ontwikkelingen van de intensieve veehouderij die mogelijk wordt gemaakt door het bestemmingsplan buitengebied leiden tot effecten voor het milieu. Dit hoeven niet altijd negatieve effecten te zijn, maar dit kunnen ook positieve effecten zijn. In het planMER zullen de volgende thema's te beschreven:

- ammoniak;
- geur;
- fijn stof;
- landschap, archeologie en cultuurhistorie;
- geluid;
- verkeer;
- water/bodem;
- gezondheid.

5.2.1 AMMONIAK

Het planMER presenteert per alternatief de ammoniakemissies- en depositie. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in Natura 2000-gebieden, Wav-gebieden (Wet ammoniak en veehouderij) en overige natuur. Per alternatief zal een inschatting worden gegeven van de verwachte bedrijfsontwikkelingen en de emissies (toename en afname) die deze opleveren. Met het OPS-model (of een verbeterd model indien dat beschikbaar komt) is vervolgens te

berekenen welke toename of afname van ammoniakdepositie deze bedrijfsontwikkelingen veroorzaken. Hierbij zijn autonome ontwikkelingen zoals de AMvB Huisvesting verdisconteerd.

5.2.2

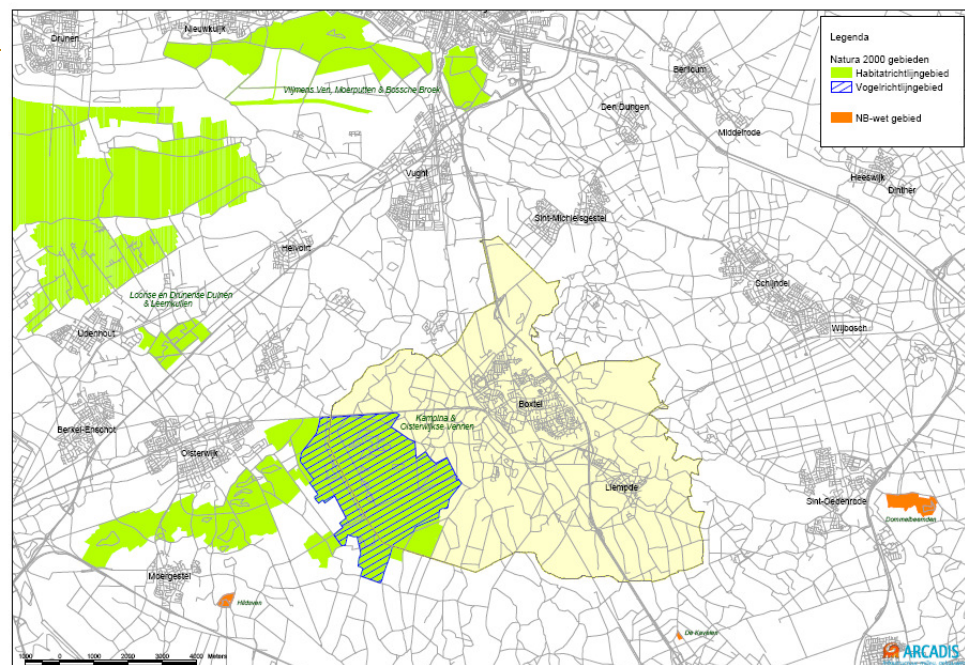
PASSENDE BEOORDELING

Vestiging of uitbreiding van veehouderijbedrijven kan leiden tot een toename van stikstofdepositie. Deze depositie kan negatieve effecten hebben op de in de nabijheid gelegen Natura 2000-gebieden. Als er op voorhand geen significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten dient er een Passende beoordeling plaats te vinden op grond van de Natuurbeschermingswet (1998). De volgende Natura 2000-gebieden zullen in de beoordeling meegenomen worden:

- Kampina & Oisterwijkse Vennen;
- Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek;
- Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen.

Figuur 5.1

Natura 2000-gebieden in en rondom het plangebied

De passende beoordeling geeft inzicht in de mogelijke significante gevolgen op de Natura2000-gebieden en in hoeverre de kritische depositiewaarden worden overschreden. Aangezien in dit stadium niet duidelijk waar en op welke schaal initiatieven worden ontwikkeld, zullen wij in het planMER een voorttoets Passende beoordeling uit te voeren. In deze voorttoets wordt globaal de effecten van ammoniakdepositie op de Natura 2000-gebieden in kaart gebracht, op basis van de mogelijkheden die het bestemmingsplan gaat bieden.

De exacte effecten kunnen pas in beeld worden gebracht bij de individuele vergunningsaanvragen van de agrarisch ondernemers, aangezien in dat stadium pas detailgegevens over de omvang en bron van de emissies kan worden vastgesteld.

5.2.3

GEURHINDER

Verkeer, industrie, huishoudens en de landbouw zijn de belangrijkste bronnen van geuroverlast. De landbouw zorgt voor het grootste percentage geurgehinderden. Het betreft stankemissie uit stallen, opslag en aanwending. De belangrijkste bron van agrarische geuroverlast is het toedienen van mest, met in Brabant circa 14% geurgehinderden. De geuroverlast als gevolg van geur uit stallen is aanzienlijk kleiner, met in Brabant circa 4% geurgehinderden (2005).

Geurhinder door het toedienen van mest wordt niet of slechts indirect beïnvloed door keuzen in het bestemmingsplan buitengebied. De regelgeving ten aanzien van de agrarische geurhinder richt zich vooral op geurhinder uit stallen via de vergunningverlening (voor veehouderijen), procedures in het kader van de ruimtelijke ordening (bijvoorbeeld in verband met de bouw van woningen) en de mogelijkheid die gemeenten hebben om gebiedsgerichte normen te stellen, binnen een wettelijke bandbreedte en de daaraan gekoppelde voorwaarden. Daarom wordt in het planMER de kans op geurhinder uit stallen uitgewerkt.

De geurhinder zal in het planMER in beeld worden gebracht voor de verschillende alternatieven. Hierbij is er enerzijds aandacht voor de cumulatieve belasting door geur uit stallen (achtergrondbelasting) op voor geurhinder gevoelige objecten en anderzijds de ruimte voor uitbreiding voor de geuremissie, een relevante factor voor de ontwikkelingsmogelijkheden van intensieve veehouderijen. Anderzijds zal aandacht zijn voor de inplaatsingsruimte voor intensieve veehouderijbedrijven.

5.2.4

FIJN STOF

Fijn stof

Fijn stof wordt gezien als één van de meest schadelijke stoffen van luchtverontreiniging. Uit verschillende publicaties is bekend dat fijn stof gezondheidsproblemen en vroegtijdige sterfte kan veroorzaken bij de mens. Concentratie van veehouderijen kan de kans op overschrijding van de fijn stof normen verhogen.

Ingegaan wordt op de huidige concentratie van fijn stof en de bijdrage van de intensieve veehouderij. Op basis van de normstelling, de achtergrondwaarde en de mogelijke ontwikkeling van de intensieve veehouderij wordt aangegeven waar er mogelijke knelpunten zijn c.q. een belangrijke toename van de concentratie kan ontstaan. Ook wordt er ingegaan welke gevolgen dit heeft op de blootstelling aan die hogere concentraties en de gevolgen voor de ontwikkelingsmogelijkheden van intensieve veehouderijen. Knelpunten worden vooral verwacht voor pluimveebedrijven.

5.2.5

LANDSCHAP, CULTUURHISTORIE EN ARCHEOLOGIE

Op basis van een beschrijving van de huidige ruimtelijke situatie, een typering van de bestaande bebouwing en een beschrijving van de landschappelijke kwaliteiten, zal in het PlanMER worden ingegaan op de inpasbaarheid van de nieuwe bebouwing en de effecten daarvan op de landschappelijke kwaliteiten.

Ontwikkelingsmogelijkheden van intensieve veehouderijen worden gerelateerd aan een globale indeling van Boxtel in landschapstypen en de mate van openheid/geslotenheid. Voor gebieden waar er ruime ontwikkelingsmogelijkheden voor intensieve veehouderijen wordt beschreven welke cultuurhistorische en archeologische (verwachtings)waarden door die ontwikkelingen kunnen worden aangetast.

5.2.6

GELUID

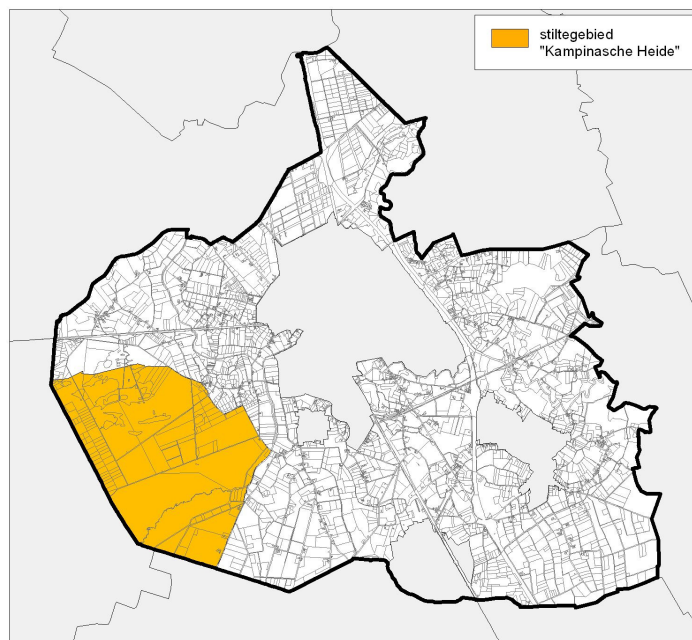
De geluidsbelasting in het buitengebied 's wordt voornamelijk bepaald door de agrarische bedrijven, bestemmingsverkeer en doorgaand verkeer. Door ontwikkeling van intensieve veehouderijen kunnen de geluidemissies toenemen. Toename van geluidsemissies van stationaire bronnen zal vooral ontstaan door het toepassen van ventilatie, omdat ventilatoren zich aan de buitenzijde van de stallen bevinden. De meeste geluidproducerende activiteiten bij intensieve veehouderij vinden verder in pandig plaats. Ook de toename van vrachtverkeer (onder andere aan- en afvoer van vee) kan een oorzaak van de toename van geluidemissies zijn.

De geluidsbelasting van de agrarische bedrijven (vooral ventilatoren, laden en lossen) wordt gereguleerd met de Wet milieubeheer vergunning. Hierdoor wordt voorkomen dat op gevoelige objecten en terreinen (zoals woningen in het buitengebied) geluidhinder boven de gestelde (voorkeurs-)grenswaarde komt.

Op basis van algemeen beschikbare gegevens wordt globaal ingeschat of en waar (indicatief) omschakeling naar - en uitbreiding van intensieve veehouderij invloed kan hebben op de geluidgevoelige functies; bebouwde kom, geluidsgevoelige gebouwen en terreinen, woningen en stiltegebieden. Ook kan er overlast worden ervaren in andere gebieden, zoals bos- en natuurgebieden, hoewel deze niet wettelijk zijn beschermd.

Figuur 5.2

Stiltegebied "Kampinasche Heide"

5.2.7

VERKEER

Op basis van praktijk-kentallen voor vracht- en personenbewegingen voor (intensieve) veehouderij zijn inschattingen te geven over (veranderingen in) verkeersbewegingen. Omdat er sprake is van een grote spreiding van het verkeer over het buitengebied met relatief lage intensiteiten, zijn potentiële conflicten van vrachtauto's met andere weggebruikers, in het bijzonder het langzaam verkeer (met name fietsers), van belang. Dit speelt vooral op het lokale wegennet, dus niet op provinciale en rijkswegen. Op de hoofdwegenstructuur zijn deze verkeersdeelnemers standaard gescheiden. Ook is op dit type wegen de toename van vrachtverkeer door ontwikkeling van de intensieve veehouderij relatief klein.

De volgende criteria worden voor verkeer gehanteerd:

- Gevolgen voor de verkeersafwikkeling.
- Beïnvloeding van de verkeersveiligheid.

5.2.8

WATER/BODEM

Water

Waterneutraal bouwen zal een belangrijk uitgangspunt bij nieuwe ruimtelijke initiatieven gericht op uitbreiding van intensieve veehouderijen en omschakelingen naar intensieve veehouderijen. Dit betekent dat er geen wijziging (ingreep) in de grondwaterstand, grondwaterstroming en waterberging als gevolg van de her- en nieuwvestiging van intensieve veehouderij mogen plaatsvinden. Ook dient er voorkomen te worden dat er emissies van (mest-)stoffen naar het oppervlakte- en grondwater plaats vindt. Dit kan worden voorkomen door het gebruik van vloeistofdichte vloeren.

In het MER zal worden ingegaan op specifieke aandachtsgebieden, zoals zones rondom waterafhankelijke natuurgebieden, zoekgebieden voor waterberging en grondwaterbeschermingsgebieden. Voor een deel van die aandachtsgebieden zal het uitgangspunt "waterneutraal bouwen" moeten leiden tot specifieke maatregelen of een bepaalde uitvoering van die plannen. Daar zal in het planMER nader op worden ingegaan

Bodem

Het verwijderen, uitbreiden of ontwikkelen van bebouwing heeft weinig invloed op de geomorfologie in het buitengebied van Boxtel. Het effect op het landschappelijke waarden die verbonden zijn met de zichtbaarheid van de geomorfologische waarden wordt beschreven onder het thema 'landschap'.

Aangenomen wordt dat 'bodem' op het abstractieniveau van dit planMER geen onderscheidend aspect is. Dit omdat de bodem niet zwaar vergraven dient te worden en de in te plaatsen dan wel uit te breiden intensieve veehouderijbedrijven vloeistofdichte vloeren of andere voorzieningen dienen te realiseren, zodat eventuele ontwikkelingen niet leiden tot aantasting van de bodem. In het kader van ruimtelijke procedures en milieuvergunningen zal het effect van een uitbreiding van een intensieve veehouderij op de bodem specifiek in beeld worden gebracht.

5.2.9

GEZONDHEID

Effecten van intensieve veehouderijen op de volksgezondheid kunnen op verschillende manieren tot stand komen. Bijvoorbeeld via direct diercontact, via de lucht, via mest en via voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong. Mogelijke risicogroepen zijn:

- De veehouders, familie, personeel en bezoekers
- Omwonenden
- Consumenten van voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong

In de wetenschappelijke literatuur komen de volgende onderwerpen naar voren: gassen (zoals ammoniak) en geuren, fijn stof en bio-aerosolen (stofdeeltjes die bacteriën, virussen of schimmels kunnen bevatten).

GEZONDHEID IN PLANMER

In het planMER zal algemene informatie worden opgenomen aangaande de lopende onderzoeken en huidige inzichten met betrekking tot de relatie tussen intensieve veehouderij en gezondheid. Daarnaast zal een relatie worden gelegd met het milieuonderzoek in het kader van het planMER bestemmingsplan landelijk gebied. Dit betreft de aspecten fijn stof, geur en ammoniak.

Andere effecten of risico's, zoals de risico's van infectieziekten die van dier op mens overdraagbaar zijn (zoals MRSA, vogelgriep en Q-koorts) of de risico's voor de gezondheid van dieren op zijn op basis van de bestaande inzichten moeilijk aan te geven en zijn ook geen onderdeel van dit planMER. De informatie over dit aspect in het planMER blijft beperkt tot het in beeld brengen van de concentratie van veehouderijen in relatie tot de concentraties van woningen (bebouwde kom en het buitengebied).

HOOFDSTU

6 Procedure en planning

6.1

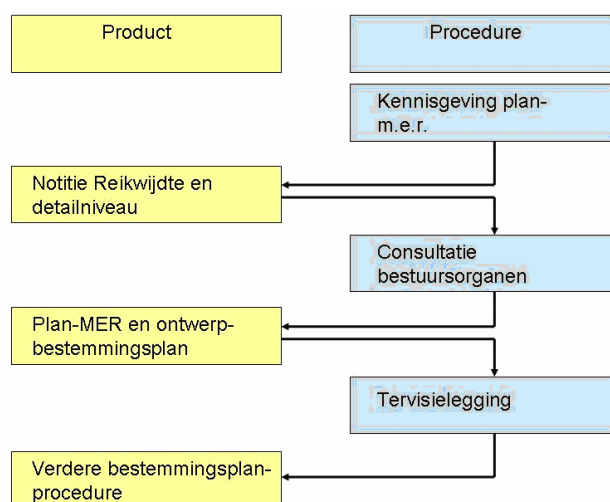
OVERZICHT PROCEDURE PLAN-M.E.R.

Voor plan-m.e.r. dienen de volgende stappen te worden doorlopen:

1. Het opstellen van een notitie c.q. presentatie over de reikwijdte en het detailniveau van het planMER (het voorliggende document).
2. Raadplegen bestuursorganen met specifieke milieuverantwoordelijkheid over reikwijdte en detailniveau van het planMER.
3. Opstellen van een planMER. In dit geval is dat een rapportage die als bijlage c.q. onderbouwing bij het (ontwerp-)bestemmingsplan wordt gevoegd.
4. Ter inzage leggen van het planMER, waarbij inspraak mogelijk is.
5. Motivering van de rol van het planMER en de inspraakreacties bij de verdere besluitvorming.

Figuur 6.1

Procedure planMER

6.2

TE RAADPLEGEN INSTANTIES

Het bevoegd gezag voor het plan dient de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen planMER te bepalen. Hierbij dient gelet te worden op de elementen waar in een planMER aandacht aan moet worden besteed. Bij het bepalen van de reikwijdte en detailniveau van het planMER raadpleegt het bevoegd gezag minstens de wettelijk voorgeschreven bestuursorganen (artikel 7.11b Wet milieubeheer).

Het college van B&W van Boxtel heeft bepaald de volgende instanties te raadplegen:

- Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
- Burgemeester en Wethouders van de omliggende gemeenten: Best, Haaren, Oirschot, Oisterwijk, Schijndel, Sint-Michielsgestel, Sint-Oedenrode en Vught;
- VROM-inspectie;
- LNV regio zuid;
- Waterschap De Dommel;
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed;
- Commissie voor de m.e.r.

6.3

CONSULTATIE OVER DEZE NOTITIE

Er is een kennisgeving gepubliceerd die aangeeft welke procedure de gemeente wenst te volgen. De gemeente heeft ervoor gekozen om in het stadium van reikwijdte en detailniveau geen publieke inspraakronde te organiseren. Wel wordt de Notitie reikwijdte en detailniveau besproken met de klankbordgroep. De Notitie reikwijdte en detailniveau is voor belangstellenden te downloaden van de gemeentelijke website.

De consultatie kan ingaan op bijvoorbeeld de volgende onderwerpen:

- alternatieven;
- beoordelingscriteria;
- suggesties voor de besluitvorming.

Eventuele reacties kunnen per post worden aangeleverd aan:

Gemeente Boxtel
t.a.v. mevrouw C. van der Meijden
Postbus 10.000
5280 DA BOXTEL

Het planMER zal gemotiveerd aangeven hoe de raadpleging daarin een rol heeft gespeeld.

6.4

VERDERE PROCEDURE EN GLOBALE PLANNING

Het planMER wordt parallel aan het ontwerp-bestemmingsplan opgesteld, zodat de uitkomsten van het planMER bij de ter inzagelegging in het ontwerp-bestemmingsplan zijn verwerkt.

De globale planning is:

- April/mei 2010: consultatie over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau
- Medio 2010: terinzagelegging ontwerp-bestemmingsplan + planMER

BIJLAG 1

Literatuurlijst

ARCADIS, oktober 2006: *toelichting bestemmingsplan buitengebied Boxtel*

LEI en CBS, juli 2008: *Land- en tuinbouwcijfers*

Provincie Noord-Brabant, 2005: *Reconstructieplan De Meierij*

Provincie Noord-Brabant, 2003: *Handleiding duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij*

Provincie Noord-Brabant, 3 oktober 2008: *Kaart Wet ammoniak en veehouderij (cdrom)*

SenterNovem, 2007: *Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij*

http://www.mnp.nl/nl/themasites/gcn/kaarten/jpeg/depo_Nred_2006.html

BIJLAG 2

Handleiding duurzame locaties provincie Noord-Brabant

Trendmatige ontwikkeling veehouderij in Boxtel

Jaartal	Melkvee	Vleeskalveren	Overig rundvleesvee	Varkens totaal	Biggen	Vleesvarkens	Fokvarkens	Kippen totaal	Vleeskuikens	Leghennen
2000	4917	3710	1419	81151	38750	24702	17699	300450	299800	650
2001	4963	3196	1425	83604	40297	27827	15480	283230	282800	430
2002	4737	2091	1295	76740	39378	21944	15418	262550	262000	550
2003	4521	2912	1009	71497	34929	21973	14595	189500	171100	18400
2004	4537	2924	934	73003	34466	23881	14656	203950	186000	17950
2005	4483	3579	1018	75610	36202	27845	11563	161850	140800	21050
2006	4426	2671	893	77835	35514	30972	11349	21550	-	21550
2007	4312	3838	984	81089	39940	29152	11997	38135	-	38135
2008	4555	3471	906	80801	38369	30385	12047	54285	-	54285
2009*	4638	2583	1341	82900	39327	30398	13175	62135	-	62135

* De cijfers van 2009 zijn voorlopig (Bron CBS Statline)